NAM THỨ MƯỜI LAM, — SỐ THỨ 3127 — MỖI SỐ : 0$04 — NGÀY CHỦ-NHẬT 21 AOUT 1927

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao.	8$00	4$00	2$00	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc.	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở.	10.00	5.00	2.50	

Bạn mua báo cứ kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngài mua báo xin gửi trả cho tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
68, Rue Jules Ferry, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNGBẮCTÂNVĂN HANOI
TÉLÉPHONE n° 180

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 6898

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière pages
Une seule insertion . . . 0$30 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion . 0$12 le c/m
Annonces judiciaires et légales . 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la ligne

Bệnh dịch tả vẫn hãy còn

Cứ theo những tin tức mới đây, thì mới độ một tháng nay, ở tỉnh Quảng-nam, bệnh dịch tả phát rất dữ tợn, nhân dân bị hại rất nhiều, lại mới vài tuần trước đây, ở kinh-đô Huế cũng phát bệnh dịch tả, tuy nhờ chính-phủ hết sức cứu chữa, mà bệnh phát kịch liệt đến mấy hôm, số người bị hại cũng không phải là ít. Lại ở xứ Bắc-kỳ ta, các thành-phố lớn, như Hà-nội, Hải-phòng và Nam-định, ở Trung-kỳ, thì thành-phố Vinh, bệnh phát tuy có dữ tợn, nhưng nhờ cách cứu chữa và phép vệ-sinh của Thái-tây, nên chỉ trong ít lâu bệnh đã bình tĩnh ngay. Còn ở các chốn thôn quê, thì hình như lây lan vẫn rộng, lác-đác vẫn còn, đến bây giờ vẫn chưa thật hết. Thế là bệnh phát lan đến hàng nửa năm giời, truyền rộng đi đến bao nhiêu tỉnh, thật là cái tai nạn chung cho cả xứ, thật gớm ghê *đáng sợ.*

Cứ lấy sự kinh nghiệm mà nói, thì y thuật của Thái-tây, đối với bệnh dịch tả này, thật đã có công hiệu rõ ràng, mắt người đều trông thấy, không thể chối cãi được, nhất là cách ăn uống giữ gìn, rất là giản dị dễ theo, và cách tiêm thuốc phòng, lại rất là linh nghiệm. Vậy ký-giả xin nhắc lại rằng bà con ta ở vào cái buổi lệ khí thường lưu hành, quanh năm thường dữ dội này, khi bình tĩnh phải tin theo phép vệ-sinh, hết sức giữ gìn, được phần nào hay phần ấy, nhất là ăn uống cư xử, cũng nên để ý cẩn thận một đôi chút; gặp khi tật dịch lưu hành, thì ăn uống khởi cư, lại càng gia công gìn giữ, người nào giữ người ấy, nhà nào giữ nhà ấy, tùy cái địa-vị của mình, mà theo cho đúng phép vệ-sinh, xin đừng theo cái thói cũ của mình, cứ cẩu thả khinh thường, tự mình lại mua lấy bệnh, trước đã làm hại thân mình, sau lại hại lây đến người khác, thành ra một cái tai nạn chung cho nhân dân. Lại còn thế này nữa, khi bệnh mới phát, thì cứ coi thường coi khinh, không biết cẩn thận giữ gìn, để làm cho mau tiệt nọc, đến khi bệnh phát đã dữ, người bị bệnh đã nhiều, mới hoảng hốt điên cuồng, đổ cho ma trêu quỉ ám, bầy đặt ra những chuyện hão huyền quái đản, để lừa dối lẫn nhau, thêm lòng giả man mê tín. Không biết tìm thầy, chạy thuốc, chỉ lo tống dịch trừ ôn, cử động mới lắm điều vô lý, nào là mũ mã, nào là chuông trống, đã tốn tiền bạc, mất thì giờ, không có chút bổ ích gì, mà lại thêm cái trò cười cho người ngoại-quốc. Cái tệ ấy suốt cả Trung-kỳ và Bắc-kỳ, đâu đâu cũng thế, ở thành thị đã nhiều, mà ở thôn quê lại càng nhiều, thật là một việc đáng phàn nàn lắm. Ôi! ở cái thời đại văn-minh này, mà mình còn có cái cử-động vô lý đến như thế, cũng là một cái dại rất to, nhưng nếu từ nay biết dại mà bảo nhau chừa, thì cũng chưa lấy gì làm chậm trễ cho lắm.

Ký-giả lại nhân việc này mà suy nghĩ rộng thêm ra : trí người càng khôn ngoan bao nhiêu, thế giới càng tiến hóa bao nhiêu, thì những cái tai nạn ở trên đời, lại càng nhiều và càng ghê gớm bấy nhiêu, hình như con tạo kia có ý bảo cho loài người phải gắng sức học-hành, gia-công rèn tập, để rèn thêm tài, mở thêm trí, mới mong sinh tồn được ở cái thời-đại văn-minh. Hãy nói ngay như khoa y-học ở Thái-tây, tinh thâm biết là chừng nào, tiến-bộ biết là chừng nào, biết bao nhiêu cách chữa hay mới nghĩ ra, biết bao nhiêu vị thuốc lạ mới tìm thấy, vì với hai, ba mươi năm về trước, thật cũng đã hơn nhiều, thế mà những chứng bệnh quái lạ ghê gớm phát hiện ra cũng càng ngày càng nhiều, thật là lắm cái xưa kia chưa từng có, khiến cho những nhà y-học chuyên môn ở các nước văn-minh, vẫn phải dùng hết gân óc để suy xét tìm tòi, mà sức người vẫn chưa tranh nổi được sức giời, phép cứu chữa vẫn chưa được mười phần thành hiệu. Vậy bà con ta sinh ở cái buổi văn-minh này, y thuật của Thái-tây truyền bá sang đã lâu, những người thiếu-niên anh tuấn theo học cái nghề quí báu ấy, tưởng nên lấy thọ thế làm lòng, theo đòi cái gương sáng của người, mà dụng công học tập, thành ra một bực cao thủ, trước là bảo vệ cái sinh mệnh của mình, của gia-đình mình, sau là để cứu chữa cho người trong nước. Còn bà con ta thì tưởng nên tin theo cái y thuyết của Thái-tây, ngày thường thì để ý giữ gìn, khi bệnh hoạn thì biết đường chạy chữa, đừng có giữ cái thói khờ dại của mình xưa kia, phúc chủ lộc thầy, trông vào số mệnh, âm phủ mặc tướng, nhờ sức qui thần, trước là sinh ra nhiều điều thiệt hại cho mình, sau lại làm cái trò cười cho người các nước.

H. T. B.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(SỬ-KÝ THANH-HOA)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Của chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . 2$00
Của Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé : 0$30 thứ 2$00 và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BẢN-QUÁN

Việc Trung-hoa

Ngày 15 août 1927

Cuộc chiến-tranh ở Sơn-đông

Đạo Bắc-quân do Tôn-truyền-Phương, Trương-kinh-Nghiêu chỉ huy ngày 10 août đã chiếm được Bạng-phụ và Hải-châu.

Lại có tin rằng quân Tôn-truyền-Phương lại chiếm được Bắc-ứng. Ở Cao-bản và Đường-châu đều có ý muốn đón quân Tôn-truyền-Phương.

Ngày 11 có tin đồn ở Nam-kinh sẽ khởi sự đánh đổ Tưởng-giới-Thạch, nhân dân rất là sợ hãi. Lại có tin rằng ở Nam-kinh lại có ý muốn đón Tôn-truyền-Phương về.

Có tin đích xác rằng trận đánh Lâm-thành và Từ-châu, có quân binh Nhật cải trang và mang súng đạn kiểu mới giúp Bắc-quân đánh nhau với Nam-quân để cướp lấy cờ rồi tố tá Thanh đảo.

Lại có tin rằng Bắc-quân đã chiếm được Trấn-giang. Nghe đâu đạo quân Quảng-tây và đạo quân Chiết-giang ở dưới quyền thống suất của Tưởng-giới-Thạch, vì có công chưa được thưởng, không bằng lòng mà sinh biến vậy.

Trương-tác-Lâm có lệnh ủy Tôn-truyền-Phương chuyên giữ việc quân ở Lũng-hải để ngăn Phùng-ngọc-Tường là có ý không muốn cho Tôn

Tin Tưởng-giới-Thạch từ chức

Bức điện văn từ chức của Tưởng-giới-Thạch chưa tuyên bố. Là có ý phòng trước khi Tưởng chưa ra khỏi Giang-tô, có xảy ra sự rắc rối gì chăng. Có tin đích xác rằng sau khi Tưởng từ chức, Lý-liệt-Quân là người có tư cách lão luyện về quân sự sẽ lên thay. Nhưng cứ xem tình hình thì tướng Hà-ứng-Khâm hiện có cái thế lực về quân sự rất to ở Giang-tô, thì Lý có lên thay, cũng chỉ giữ cái ngôi cao không mà thôi.

Lại có tin rằng bức điện văn từ chức của Tưởng đã tuyên bố ngày 14 vừa rồi. Tưởng đã đến Thượng-hải có mang một vệ đội 450 người, cả gia quyến cũng đi theo.

Cứ như lời bố cáo của chính-phủ quốc-dân thì nói Tưởng đi chuyến này là cốt đến Ninh-ba, để trù lấy lương đánh quân cộng sản. Nhưng cứ như tin đích xác thì nói Tưởng sẽ về ẩn ở nơi điền lý, từ nay không dự nghe đến việc nước nữa.

Người ta nói cái nguyên nhân thứ nhất khiến cho Tưởng phải từ chức là vì các bộ hạ không chịu hết sức.

(Dịch báo Tàu)

(Xem mục Tin sau cùng)

Vô-tuyến-điện

Ngày 18 août 1927

Nước Pháp

Quan thượng-thư Bokanowski sang Mỹ

M. Bokanowski thượng-thư bộ thương-mại đã đáp tàu đi sang Mỹ. Ông dự đại hội-đồng các luật-sư Gia-nã-đại ở Toronto rồi sẽ thăm các miền kỹ-nghệ, và sẽ dự cuộc hội-nghị ở Buffalo.

Bản giao ước Pháp Đức

Các báo bình phẩm về bản giao-ước thương-mại Pháp Đức, có nói điều ích lợi thứ nhất về bản giao-ước là trừ cái nạn cạnh tranh về ngạch quan thuế; bản giao-ước ấy mở đường cho các cuộc giao-dịch bình thường, và cuộc tập hội kinh tế, và có thể giúp cho việc thực hành cái tôn chỉ hiệp tác hòa bình. Về phương diện ấy thì bản giao-ước ấy thực là một cuộc thắng lợi cho tương lai.

Bắc đẩu bội tinh

M. de Martel, sứ thần Pháp ở Bắc-kinh, thăng đệ tam hạng bắc đẩu bội tinh, M. Naggiar, tổng lĩnh sự Pháp ở Thượng-hải, thăng đệ tứ hạng M. Roy, thông ngôn quyền lĩnh sự ở Hạ-môn M. Paul Beulear, thương-mại ở Sydney, M. Henri Dumont y khoa bác-sĩ ở Vân-nam, M. Louis Dulatre, cố vấn tại tòa Thượng-thẩm Bangkok, thăng đệ ngũ hạng, M. Duchêne, giám đốc ở thuộc-địa thăng đệ nhị hạng.

Nước Đức

Bản giao ước Pháp Đức

Các báo hoan nghênh việc ký bản giao-ước Pháp Đức; có bình phẩm nhất về khoản nước Pháp tự bỏ cái quyền đã định trong hòa ước Versailles cho phép nước Pháp thẳng hoặc nước Đức có không nộp được bồi thường thì tịch biên các tài sản của Đức.

Song các báo có ý không bằng lòng về việc nước Pháp không chịu bỏ cái quyền hạn chế cuộc thương-mại của Đức ở Maroc.

Báo *Gazette de francfort* có nói cái phần khó-khăn nhất trong cái chánh sách thương-mại của Đức sau buổi chiến-tranh đã giải-quyết xong. Bản giao ước này là cái kết quả quan trọng thứ nhất của cuộc hội nghị kinh tế thế giới ở Genève.

Hy-lạp

Tòa nội các mới

Tòa nội các mới Zaimis [illegible] chương-trình của tòa nội-các là phải tổ chức lại việc tài-chánh trong xứ như lập ra một nhà ngân-hàng nông-phố.

M. Michalacopoulos vẫn giữ bộ ngoại-giao.

Nhật bản

Hoàng-tử Chichibu đi thám hiểm

Hoàng-tử Chichibu, cùng mấy người có tiếng trèo giỏi khởi hành ở Đông-kinh ngày hôm nay để treo lên mấy ngọn núi cao về rặng gọi là Alpes Japonaises.

Việc giao tế với Ai-cập

Một tờ báo ở Đông-kinh nói sau khi lập xong giao ước với Abyssinie nước Nhật rất cần lập giao ước với Ai-cập.

A. R. I. P.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. -- Tôi là hội viên trong hương-hội làng X, xin nhờ quí báo chỉ bảo cho việc sau này :

Chiếu theo nghị-định ngày 25 février 1927 các làng đặt thêm hội đồng kỳ mục, làng tôi tiếp được giấy mẫu khai những người hội đồng kỳ mục thì họp hội đồng ở sở hội đồng để khai. Trong giấy mẫu khai có 5 người ký nhận thực, là chánh, phó, hương hội, thủ quỹ, thư ký và lý-trưởng. Khi khai xong ở dưới có chánh phó hương hội thủ quĩ và lý trưởng ký nhận thực, còn viên thư ký nói là giấy khai có chỗ không hợp lệ, có người không được dự vào cuộc khai, cho nên không ký, vậy xin hỏi :

1. Thư ký mà không ký nhận thực vào giấy khai ấy thì có lỗi gì không ?

2. Giấy khai ấy có 5 người ký nhận thực mà chỉ có 4 người ký thì cái giấy khai ấy có giá trị gì không ?

Vậy phiền quí báo đăng lên báo và giải cho 2 điều hỏi ấy thì tôi cảm ơn lắm lắm...

LỜI ĐÁP. -- Nghị định quan Thống-sứ Bắc-kỳ ngày 25 février 1927 đặt ra hội đồng kỳ mục không có nói rằng ai phải làm cái sổ các hội viên hội-đồng kỳ-mục cả.

Song cứ lẽ mà suy thì việc ấy thuộc về chánh hương hội lắm, rồi đệ lên quan địa phương thì phải. Thư ký không có việc gì đến, chẳng qua là người chép cái sổ đó thôi, vì theo như điều 30 nghị-định ấy thì thư-ký phải soạn các công văn cho chánh hương hội. Vậy chánh hương hội định thế nào thì thư ký cứ thế mà chép, chứ không việc gì đến thư ký mà phải ký tên vào sổ ấy.

Ph. h-E.

50 triệu tấn cao-su lậu thuế

Xưa nay ta chỉ nghe nói việc buôn lậu nhựa thuốc phiện, chứ chưa từng nghe nói việc buôn lậu nhựa cao-su. Thế mà việc buôn lậu nhựa cao su chính lại là một việc rất thịnh hành ở đảo Mã lai trong mấy năm nay.

Vừa rồi Hội-đồng quốc tế ở Mã-lai có họp kỳ thường niên. Trong các vấn-đề đem ra bàn tại Hội-đồng, thì cái vấn đề việc buôn lậu nhựa cao su là quan-trọng hơn hết.

Một ông hội viên có nài xin chính phủ phải để ý vào cái vấn đề ấy mới được. Cứ gương tính ra thì trong ba năm vừa qua đây, số nhựa cao su của Mã-lai đem bán lậu ra ngoài có tới năm mươi triệu (50 000 000) tấn. Hội-đồng đồng thanh xin chính phủ phải ra sức bài-trừ cái tệ ấy cho thì ông ủy-viên của chính-phủ có hứa rằng chính-phủ sẽ ra sức bài trừ cái [illegible] trồng cao su.

Tương-lai nghề đánh cá ở đảo Tích-lan

Ai đi tàu tới Colombo, cứ buổi sáng ngày ra, thấy hằng hà sa số lũ những thuyền buồm con, lênh đênh trên mặt biển, khi ra thăm thẳm tận ngoài khơi, khi lại lượn gần vào bờ biển, thì cũng phải lấy làm lạ mắt không biết những thuyền buồm gì mà lắm thế. — Ấy toàn là những thuyền đánh cá đấy. Trên những chiếc thuyền buồm con con ấy, đôi tay chài lưới hay một cặp vợ chồng nhà thuyền chài, cứ hằng ngày lênh đênh đi đánh cá như thế để kiếm ăn. Tự mấy mươi đời nay, nhân dân sở tại chuyên-nghiệp sinh nhai trên mặt bể như thế, thật là vất vả khó nhọc, mà kiếm chác chẳng được bao nhiêu. Suốt dọc các bờ bể đảo Tích-lan (Ceylan), nhất là về mặt Tây và mặt Đông, thường thấy có vô số các thuyền đánh cá co lên trên bãi cát, cột vào những gốc cây dừa bên cạnh những túp lều bằng lá dừa đan ken lại, là những nơi nhà ở của bọn dân thuyền chài.

Người Tích-lan làm nghề đánh cá như thế, để kiếm ăn và để cung-cấp cho sự nhu-dụng của dân bản thổ, nguyên đã từ bao nhiêu thế-kỷ đến giờ. Thế mà những dụng cụ của họ vẫn còn là sơ sài quá. Chẳng qua quanh quẩn chỉ có chiếc thuyền độc mộc, làm bằng thân cây gỗ khoét trũng giữa, hai bên thành có can những mảnh thân cây dừa cao lên, ở bên cạnh mé tay trái, có buộc một cái xuồng con nữa. Lại có một cái cột buồm ở đầu giương một chiếc buồm vuông chữ điền, thế là thả xuống biển xem chừng cũng vững vàng lắm. Còn đồ dùng để đánh cá thì chỉ có cần và lưới ăn sâu xuống nước chỉ được vài ba thước là cùng.

Còn một thứ thuyền nữa dài độ 7, 8 thước tây, rộng độ từ 50 đến 75 phân tây, bốn người thuyền chài ngồi bốn góc, bỏ thõng một chân xuống nước, chỉ để một chân trong thuyền thôi. Trong lòng thuyền thì để chứa cá sẽ đánh được. Cách đánh cá bằng những thuyền như thế, thật là vất-vả khó-nhọc, nhà thuyền chài phải đầy đọa chiếc thân giầm mưa giãi nắng, không có gì che-chở sất cả.

Lại còn một thứ thuyền đánh cá nữa suốt dọc bờ bể Tích-lan thường thấy có nhiều, gọi tên là « Catamaran », hơi khác hai thứ thuyền nói trên nọ. Nó là một thứ mảng, làm bằng những thân cây dừa can lại thật liền, thật chắc, dài chừng 4, 5 thước tây, rộng chừng 2 thước, có mắc một chiếc buồm hình tam giác, trên mảng chỉ khả dĩ dung được vài ba người mà thôi. Những mảng đánh cá như thế, thật là những đồ thái cổ, chỉ đi ra khơi đánh được một đôi giờ, lại phải vào bờ ngay; duy hạng thuyền thứ hai nói trên kia mà là hạng thuyền lớn lắm mới khả dĩ ở ngoài khơi trọn một ngày.

Mùa đánh cá ở Tích-lan thì phải theo với mùa gió. Về mùa gió đông-bắc, nghĩa là tự tháng Novembre đến tháng Mai, ở sườn bể phía tây, đánh được nhiều ít thế nào không có hạn; duy về mùa gió tây-nam, nghĩa là tự tháng Mai đến tháng Décembre, thì ở sườn bể phía-đông, việc đánh cá được phát đạt lắm. Bởi vậy nên thường thường những thuyền đánh cá ở sườn bể bên này là nơi có gió mùa lại sang đánh cá ở sườn bể bên kia là nơi rất đông thuyền đánh cá.

Những cá mà các thuyền nói trên kia đánh được, phần nhiều là cá đi [illegible] được cá cá đuối, cá mòi và cá thu nữa.

Dân bản-thổ lại còn cách đánh cá bằng lưới thật to nữa; phải đem hết thảy cả nhân dân trong một làng ra đánh mới được. Họ cùng nhau đem một cái lưới rất lớn ra sườn bể để kéo cá, lưới ấy có khi ăn sâu xuống tận đáy bể, bao nhiêu cá đều mắc cả vào mắt lưới. Cách đánh cá ấy thật là kỳ-khôi, đánh được không biết bao nhiêu là cá thật đủ các hạng; trong khi kéo cá lên, thôi thì không biết cơ man nào là quạ cứ bay là cả xuống rình cướp lấy mồi cá, nom thật ngộ quá.

(Còn nữa)

D. P. D. dịch

Cắt đám bác sĩ Coppin ở Vân-nam

Ngày 16 Août tại Vân-nam phủ đã cất đám bác-sĩ Coppin. Kiều dân Pháp đi đưa rất đông.

Bác-sĩ Blot, thay mặt ngạch y-chính ở Hanoi, và quan đại lý ở Vân-nam của bộ Ngoại-giao có đọc điếu tang.

Tin Nam-kỳ

Việc hai vợ chồng ông luật sư Paul tỉnh Cần-thơ

Chắc độc-giả hãy còn nhớ rằng độ trước trong báo đã đăng việc hai vợ chồng ông luật sư Paul tỉnh Cần-thơ, trong khi đã xuống tàu để về Pháp, lại có trát bắt phải ở lại, vì có can vào việc giả mạo mọi lẽ.

Nguyên là quan Chưởng lý có nhận được hai bức thư : một bức nặc danh tố giác luật sư I, dylle nhiều điều phạm phép; một bức nữa ký tên luật sư Idylle gửi cho một người Khách lo việc, nói rằng công việc hoàn hảo lắm, vì đã đút lót được các quan tòa tại tòa Thượng-thẩm.

Quan chưởng lý liền ủy cho quan Biện lý Cần-thơ xét về việc ấy. Quan Biện lý đòi ông luật-sư Paul đến phòng giấy ngài, ông này đưa ngài xem hai bức thư và một cái biên lai ký tên Idylle, rồi ngài đòi luật sư Idylle đến hỏi xem có phải chữ ký đó là của mình không, thì luật sư Idylle không nhận và đâu đơn thưa người nào mạo ra chữ ký ấy.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Được ít lâu, luật sư Idylle nhân vào hiệu tạp hóa Hồng-vân, thấy có cái *bon* mua hàng do chữ Mme Paul ký, nhận ký ra thì chữ ký ấy giống như chữ ký ở bức thư nặc danh, Nguyên do ấy hai luật-sư có ý hiềm nhau vì một cái kiện gia-tài. Có ý hồ nghi, luật sư Idylle liền đưa trình quan Biện-lý xét. Quan Biện-lý liền cho khám nhà luật sư Paul, có bắt được nhiều các thư từ giấy má, liền cho gửi cả bức thư nặc danh và các giấy má đó cho một viên giám định xét, là M. Locart chánh sở khảo nghiệm về căn cước ở Lyon.

Xét nghiệm tự dạng thì chính thị chữ của Mme Paul.

Hai vợ chồng luật-sư Paul phải bắt giam tại nhà pha cả.

Khi tại giam quan Dự-thẩm có đòi Mme Paul ra hỏi căn vặn mãi thì Mme Paul có thú nhận cả. Khi thú nhận xong ngất người đi một lúc.

Tin sau cùng

Tình-thế ở Thượng-hải

Thượng-hải.—*Tình-thế không thay đổi. 4000 lính ở Nam-kinh đến, và kéo đi Hán-khẩu, thì vì đường hỏa-xa đứt, bị nghẽn không đi được. Lính Trung hoa, và lính Anh giữ đường ấy, không xẩy ra việc gì cả. Song người ta chắc rằng về việc đường bị đứt, do người Anh làm ra, tất sẽ xẩy ra việc lôi-thôi to. Tô-giới Pháp vẫn yên, song quân lính đã triệu-tập cả.*

Hôm sau lại có tin rằng quân Anh vẫn giữ đường hỏa-xa.

Tình-hình ở Quảng châu

Hương cảng.— *Ở Quảng-châu rất náo-động về việc Lý-tế-Thâm hiện ở Ngô châu đề dự lễ tang mẹ, chưa cho biết cái thái-độ Thạch từ chức ra làm sao. Người ta nói nếu Lý giữ quyền chức, thì tất sẽ ưng cho Nam-kinh và Hán-khẩu kết liên với nhau. Nguyễn Lý-tế-Thâm và Hoàng-thiệu-Hùng, là hai tướng của Quảng-đông và Quảng tây, đã nhận chức của Tưởng-giới-Thạch cử cho làm tướng đạo quân thảo cộng thứ tám từ ngày 10 août Vì vậy người ta nghi rằng hai tướng ấy còn về phe Tưởng-giới-Thạch.*

Quân lính của Quảng châu đã tụ tập cả ở Thiều-quan để giữ cho trước khi hai phái quốc-dân Nam-kinh, và Hán-khẩu thẳng hoặc có kết-liên với nhau, quân cộng sản không tràn vào Quảng-châu được.

Mấy cuộc bay ở Pháp

Tại Saint Raphaël, hải quân đại úy Paris đã cướp được của người Ý cái chức khôi nguyên thế-giới về việc bay cao bằng thủy phi-cơ. Đại-úy bay cao 4.500 m. và chở nặng 2.000 k los.

Phi-hành đại-úy Weiss cùng viên đội Assolant đã bay xong cuộc bay vòng đông bộ Âu-châu dài 9.000 kilomètres mất 8 ngày giời. Trong khi bay giời thường xấu, nhưng không xẩy ra việc gì cả.

A. R. I. P.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Viết thư mà hỏi giá

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 30 độ
15 giờ 34 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ	10$00
nhì,	8 90
ba,	7 90
Thóc hạng nhất,	5 70
Bắp ngô	4 70

Giá bạc. — Kể từ ngày 20 Août 1927, giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f, 50

Thời giá quốc trái:

Ngày 16 Août 1927

3 %	hoàn dần		68 f. 50
3 1/2 %	hoàn dần		88 f. 00
4 %	vĩnh viễn	1917	61 f 90
4 %	»	1918	60 f 65
5 %	»	1920	88 f 65
5 %	hoàn dần	1920	92 f. 35
4 %		1925	97 25

Ngày 19 Août 1927

3 %	vĩnh-viễn	58 f. 00
5 %	1915-1916	76 f. 40

Tin tàu. — Tàu *Cap Varelle* mang thư sang Pháp (đường Anh) đến ngày chủ nhật 21 aout hồi 5 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane và Saigon.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 20 août.

Tàu *Songbo* đến ngày chủ nhật 21 aout hồi 8 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy thẳng đi Hong-kong.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 20 aout.

Tin bão — Thiên văn Đài ở phủ Liễn báo tin rằng có một cơn bão to mà trung tâm điểm cách phía Đông Quảng-châu-loan 160 hải-lí chạy từ eo phía tây bắc chừng 17 giờ thì lan đến miền Duyên hải Fort Bayard, như vậy ở phía Bắc vịnh Bắc-kỳ cũng có gió và mưa đến nơi.

Ông Soler tạ thế — Bản quán được tin rằng ông Soler là quan cai-trị hưu trí, hội viên thành-phố Hanoi, phó Đốc-lý thứ hai của thành-phố vừa tạ thế tại nhà thương Saint-Paul hồi 10 giờ sáng hôm nay. Đến chiều thứ hai

Bản-quán có lời chia buồn với quí-quyến.

Đường xe-lửa Lao kay. — Ngày hôm kia, chuyến xe lửa Lao-kay về Hanoi, đi đến km 245 vào khoảng Thái-văn và Bảo-hà thì sực có một cái cây rất lớn đổ nằm ngang trên đường sắt, xe phải dừng lại không đi được. Cái cây ấy nguyên là vì trận bão hôm thứ tư rạng thứ năm mà đổ xuống. Khi xe hỏa ở Laokay về gần tới nơi, may người cầm máy nhanh, mắt trông thấy, hãm ngay được xe, chứ nếu không thì thật khốn, hay là giá gặp chuyến xe đêm thì không tài nào tránh khỏi sự nguy hiểm được. Hành-khách đi chuyến xe ấy thật đã hú vía.

Khi xe dừng lại vô sự rồi, thì người ta liền đi đánh điện báo về ga Yên-bái cầu cứu. Lập tức ở Yên-bái cho xe khác lên chở hành khách về và cho thợ lên cắt cây và sửa đường. Ở Yen-bay phải đặt ra chuyến xe phụ chạy về Hanoi để cho hành khách đi lại khỏi chậm trễ. Duy chỉ có những khách ở Laokay về, phải sang xe, thì mới phải chậm mất chừng 3 giờ đồng hồ.

Ba làng hợp một. — Làng Chỉ tác, Bình-an và Vạn-lý thuộc tổng Cương sơn, huyện Lục-ngạn, từ nay hợp làm một gọi là xã Chỉ-tác.

Quyển thứ mười tám

TRUYỆN

Ba người Ngự-lâm pháo-thủ

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI

Giá: **0$05**

CINÉMA PALACE

Chương-trình chiếu bóng

Từ thứ tư 17 đến thứ ba 23 Août 1927

LA GR...R... ANDE AFFAIRE de POTASH et PERLMUTTER

Đại hài-kịch rất vui

Của hội làm phim ảnh «United Artists»

Cười hết hơi!!!

MUỐN MUA: 1° Phiếu Quốc-Trái Đông-pháp trả giá rất cao.

2° Các thứ quốc trái khác cũng mua cả

HOÀNG-XUÂN-LAN

80 bis, Henri d'Orléans, Hanoi.

Sách mới xuất bản.—BA THÁNG Ở PARIS: (Tuồng năm — tháng bảy 1928), Phạm Quỳnh soạn. Nam-phong tùng-thư xuất bản tại Đông-kinh ấn quán. Khổ 12,5x19 giấy dày tốt 114 trang, giá bán 0$40.

TRUYỆN THÚY-KIỀU: Bùi-Kỷ và Trần-trọng-Kim hiệu-khảo, in lần thứ hai, chữa lại rất kĩ và rất đúng với bản nôm cổ. Việt-văn Thư-xã, Vĩnh-hưng-long thư quán xuất-bản và giữ bản-quyền. Khổ 13x18,5 giấy nhẵn 250 trang, giá bán 0$30.

THẤT KIẾM THẬP TAM HIỆP DIỄN NGHĨA: Hoa-nhân Lý Ngọc-Hùng biên dịch. In tại nhà in Thụy-ký. Cuốn thứ 1. Giấy nhật-trình khổ 15x20 32 trang. Giá bán 0$12.

LƯỠNG LỤY CANH CHẦY: Thanh phong Lê-minh soạn, in tại hiệu Nguyễn-Kính & Cie Haiphong. Giấy nhật trình, khổ 12x155 80 trang giá bán 0$20.

Trường Cao-đẳng thương-mại. — Các học-trò đã tốt nghiệp trường Cao-đẳng Thương-mại (ban Bưu-điện) có tên sau này đều được bổ làm *receveur* thì sai tập sự sở Bưu-điện. Niên bổng mỗi người là 1.100 đồng:

MM. Ng-bá-Bạt, Ng-v-Tạc, Đặt-xuân-Mai, Đặng-đức-Kim, Lê-văn-Thương, Ng-hữu-Chuông, Trịnh-văn-Mậu, Bùi-Uyên, Vũ-gia-Thụy, Ng-xuân-Chi, Ng-khắc-Kiên, Ng-tân-Thịnh, Tạ-trần-Chân, Lưu-Ngu, Trần-khiêm-Vinh, Hồ-văn-Nam.

Trường Cao đẳng nông lâm. — Các học trò đã tốt nghiệp trường Cao đẳng Nông-lâm có tên sau này đều được bổ tá sự chuyên môn tập sự, niên bổng mỗi người 1210 đồng.

Bổ vào ngạch nông chính

MM. Nguyễn-tường-Cam. Trần-văn-Loan. Nguyễn-văn-Tỵ Nguyễn-khắc-Chiêm.

Bổ vào ngạch Lâm chính

MM. Đặng-phúc-Hạ, Ng-quang-Khuông, Đặng-trần-Lưu, Nguyễn-v-Chi, Nguyễn-Tích, Lại-văn-Chu, Trần-tiến-Ngữ.

Lưỡng tương hoán cải. — M. Vũ như-Trác tham-tá hạng ba tòa sứ Ninh-bình và M. Ng-v-Khuê tham-tá hạng tư tòa ba phủ Thống-sứ được

Cuộc thi ô tô và mô-tô từ Hà-nội lên Tam-đảo. — Cuộc thi ấy kết quả như sau này:

Xe ô-tô

1	MM. Tư-đường fils	590	đ.ểm
2	Bruneval	423	»
3	Bigot	4.9	»
4	Hervé	323	»
	Dassier	323	»
5	Mme Borzeski	295	»
6	MM. Moussie	290	»
7	Girardot	253	»
8	Lê-hữu-Phụng	210 28	»
9	Emile Bozon	176	»
10	Marcel Girardot	169	»
11	Chu-văn-Tài	159, 2	»
12	Carnino	151	»
13	Brouillet	111	»
14	Jouanneau	108	»
15	Chalumeau		

Xe mô-tô

1	MM. Morezo	200	đ.ểm
2	J. Henri	199	»
3	Desseux	194	»
4	Jean Gaudet	191, 5	»
5	Huỳnh-văn-Sửu	184, 5	»
6	Cassé Roger	173, 5	»
7	Jean Bénard	146	»

TẠI NHÀ MÁY ĐÈN

*Quạt máy hiệu **MARELLI** kiểu riêng, nhà Annam rất hợp dụng, cánh dài 1 thước.*

Giá...... **1046 f.**

Ai tín. — Bản-quán được tin buồn rằng ông Nguyễn-như-Ý (Liên-Phương fils) là bào-huynh M. Ng-hữu-Tân và thân-phụ MM. Nguyễn-hữu-Tình tòng-sự tại nhà in Mẫn-quán và Nguyễn-như-Lợi tham-tá tòa công-chính chẳng may tạ thế sáng hôm nay tại qui-xá phố hàng Buồm số 69. Hồi 11 giờ sáng mai 21 août sẽ làm lễ an-táng tại địa-phận làng Vọng (Hà-đông).

Trong dịp buồn rầu này bản-quán có lời kính-viếng ông và chia buồn cùng quý-quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau-đớn cáo-phó để các cụ, các ông, các bà cùng thân bằng cố hữu biết bào-huynh, thân-phụ và nhạc-phụ chúng tôi là:

Ông NGUYỄN-NHƯ Ý
(LIÊN-PHƯƠNG FILS)
Hưởng thọ 50 tuổi

tạ-thế sáng hôm nay, đến 11 giờ ngày mai 21 août sẽ làm lễ an-táng tại địa-phận làng Vọng (Hà-đông).

Bào-đệ: Nguyễn-hữu-Tân
Cô-ai-tử: Nguyễn-hữu-Tình, Lợi, Nghi, Dận, Sửu, Tỵ
Côi-ai-nữ: Nguyễn-thị-Giụ, Nhật, Tâm
Tế-tử: K. S. Tư

Đồng gia-quyến kính cáo

Lời đăng báo này thay giấy báo tang

Ngạch quan lại. — M. Đỗ-đình-Hách thông phán hạng nhì về hưu nay được thăng thông phán hạng nhất hàm.

Ngạch tòa sứ. — M. Chương-đức-Lư tham ký tập sự niên bổng 350 đồng tại Cao-bằng nay được thăng thư-ký hạng tám kể từ ngày 20 juillet 1927 là ngày hết hạn tập sự một năm.

Nghỉ dưỡng bệnh. — M. Ng-duy Đam thư Quy khán hộ hạng nhì tại Ninh-bình được nghỉ dưỡng bệnh, một tháng lĩnh cả lương.

Cấm thi. — Ngô-quy-Tang sinh ngày 19 juin 1912 tại làng Văn-chương tổng Vĩnh-an huyện Hoàn-long (Hà-đông) vì đã dùng giấy giả mạo để xin thi, thì hạn trong 5 năm cấm không được dự thi kỳ nào vì việc học cả.

Ngạch thư ký luật-sư. — M. Trần-văn-Chương, luật khoa bác-sĩ, thư ký cho luật-sư Đoàn-vĩnh-Thuận nay được công nhận làm thư ký cho luật sư Lafont tại tòa Thượng-thẩm Saigon và các tòa án trong Nam-kỳ cùng Cao-mên.

Trang-tử có bốn

Mà lại có bít tất tua ở Tây sang: giá đặc-biệt 0$80 một đôi và bán một nghìn kiểu bít tất fil và coton cực đẹp ư? vô lý lắm! Chính là Hiệu DEMANGE Hanoi.

Ở TAM-ĐẢO ĐÃ VỀ

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm. Giây nói 295

Xét-nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh siền, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 4 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

«Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

CUỘC SỔ SỐ

của hội Trung-Bắc kỳ tương tế và hội Trung-Bắc kỳ nông công thương tương tế

(LOTERIE DE LA MUTUALITÉ)

Có 105 vé được trúng giải, chia ra như sau này:

1	vé được	5.000$00
1	»	1.000 00
1	»	500 00
34	»	75 00
34	»	50 00
34	»	25 00

NƠI VÀ NGÀY MỞ SỐ. — Đến 4 Sept. 1927 thì mở số tại tòa Đốc-lý Hanoi

NƠI PHÁT TIỀN NHỮNG VÉ ĐƯỢC TRÚNG GIẢI. — Những vé được trúng giải thì lĩnh bạc tại nhà Đông-Pháp Ngân-hàng, Hanoi

GIÁ BÁN mỗi vé ... 1$00

Có bán vé tại Bản quán

Các ngài ở xa gửi mua xin nhớ đính thêm tiền cước Recommandé tính như sau này:

Từ 1 vé đến 10 vé, tiền cước Recommandé: 0$20

Từ 1 vé đến 20 vé, tiền cước Recommandé: 0$30

Xin mua mau, mau, kẻo hết!!!!

Lại hoãn đến ngày 4 septembre 1927. — Cuộc đánh số của hội Tương-tế các người làm việc tại các nhà nông công-thương Tây Nam (Loterie de la Mutualité) lại hoãn đến ngày 4 septembre 1927 mới mở số.

Tại bản-quán bây còn bán vé. Xin mua mau mau kẻo hết!!!

Ngạch Nông chính và Lâm chính. — M. Trần-quốc-Khanh tá sự chuyên môn ngạch Nông-chính và M. Trịnh-xuân-Nhạc tá sự chuyên môn ngạch Lâm-chính, tòng sự tại nha học-chính Đông-dương, nay đều để tùy quyền quan Thống sứ Bắc-kỳ bổ dụng.

M. Ngô-văn-Uông tá sự chuyên-môn ngạch Nông-chính tại Cao-mên và M. Cung-đình-Quý, tá sự chuyên môn ngạch Lâm-chính tại Trung-kỳ, nay đều để tùy quyền quan giám đốc sở Nông-lâm và mục-súc.

Ngạch thừa phái. — M. Phạm-văn-Thông thừa phái hạng năm ở châu Đà-bắc (Hòa-bình), bổ về châu Kỳ-sơn tỉnh ấy và kiêm chức lục-sự ở tòa án đệ nhất cấp thay cho M. Ng-huy-Huyên tạ thế.

M. Trần-văn-Tài thừa phái hạng nhì ở châu Đà-bắc (Hòa-bình) nay kiêm chức lục sự thay M. Phạm-v-Thông đổi đi chỗ khác.

M. Nghiêm-xuân-Soạn thừa phái hạng ba huyện Tùng-thiện (Sơn-tây) nay đổi về phủ Ứng-hòa (Hadong).

M. Ngô-huy-Lễ thừa phái hạng tư ở Ứng-hòa, nay đổi về huyện Hoàn-long thay cho M. Đỗ-mạnh-Phan đổi đi chỗ khác M. Đỗ-mạnh-Phan thừa phái hạng tư ở Hoàn-long nay đổi đi Tùng-thiện (Sơn-tây) thay cho M. Nghiêm-xuân-Soạn đổi đi.

M. Nguyễn-đức-Minh thừa phái hạng ba ở phủ Hoài-đức (Hadong) nay kiêm chức lục sự phủ ấy thay cho M. Trương-quang-Định.

Mất cả người lẫn của. — Tháng mười năm 1924 một người quản khố đỏ tên là Nguyễn-huy-Yên quán làng Thịnh-đại tổng Phương-đàm, huyện Kim-bảng (Phủ-lý) có lấy một người vợ lẽ ở làng mình tên là Chu-thị-Cưu. Từ khi lấy vẫn để ở nhà quê làm ruộng với vợ cả tên là Đỗ-thị-Thuận. Đêm 16 août vừa rồi thị-Cưu nói với vợ cả đưa thìa khóa mở tủ, Người vợ cả đưa thìa khóa xong, ngủ quên đi thì người vợ lẽ thừa cơ mở tủ lấy đồ vàng, quần áo và một món tiền 375 đồng rồi trốn mất. Việc này sở mật thám còn đang xét.

Lĩnh công trước rồi trốn mất — Sở Mật thám mới bắt được hai người thợ xẻ tên là Ng-văn-Tuân và Vũ-v-Yến vay tiền công trước của chủ tên là Trần-tân-Đến, buôn gỗ ở phố Amiral Courbet số 13 rồi bỏ trốn đi.

Lừa đảo. — Nguyễn-văn-Thịnh làm kế toán cho M. Mezel bị chủ thưa lừa đảo mất 334 đồng 86 nên đã bị bắt để xét hỏi.

Một người lái buôn tham lam. — Ng-v-Tin chở chiếc thuyền số 15 bị thưa ăn cắp của M. Phan-mộng-Liên buôn bán nhà ở phố hàng Vải số 5 mất 17,300 bó vỏ giá đáng giá 68 đồng. Sau khi hỏi xong thì đã được tha.

Các tin vặt. — Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở Mật-thám đã cho xét về đơn của Vũ-văn-Cha ở làng Văn-hồ xin giấy khai sinh cho con.

Về việc một hiệu Tây kiện một người đấm lại tên là Đ. lừa của mình tám cái lốp xe auto giá đáng 680 đồng rồi đem bán rẻ đi, việc Đào-đình-Tỵ lừa mấy cái đàn của Trần-đình-Tân ở làng Dông.

Có nhiều gỗ trắc cây muốn bán (gỗ trắc mật)

Hỏi tại nhà báo.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ «*COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Casaux*».

Thuốc cũng vàng, giấy gián lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm.

Bán tại hiệu bào chế:

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

PHÒNG-THĂM-BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thường thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.

GIẤY NÓI số 236

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Vẫn lại việc rắc rối. — Được cả ngày hôm thứ năm không xẩy ra chuyện gì, nhưng đến chiều tối lại có nhiều người mình tụ họp từng đám một ở các phố để gây sự đánh nhau với người Khách. Xét ra những người sinh đánh đó toàn là bọn thợ-thuyền hoặc là phu-phen, hay bồi bếp, cho nên thấy nhiều sự lăng-lố đáng buồn cười lắm. Trước tiên họ còn họa cả ở các phố hẻo-lánh, sau đi rẽn các phố, người nào cũng cầm gậy gộc, định áp đảo vào những nhà người khách ở để hành-hung, nhưng may có nhiều lính cảnh sát đi tuần tiễu dẹp yên được ngay, không đến nỗi xô sát như tối hôm trước. Ấy thế mà trong thành-phố cũng nhộn-nhạo, tuy rằng bọn sinh đánh nhau đó không cử động gì được, mà cũng không chịu giải tán, họ còn đi hung-hăng ở đường sái cho đến 11, 12 giờ đêm.

Xét cái nguyên nhân sự huyên náo tối hôm thứ năm vừa rồi lại xẩy ra, là chỉ vì hồi ban ngày người khách tụ họp cả ở đền hội quán phố Saigon để bàn định sự trả thù, nên chỉ những người nhiều sự thấy thế lại càng thêm tức giận.

Nghe nói những người dự cuộc ẩu đả tối thứ tư trước đã bị sở cẩm làm biên bản phạt tất cả, chứng đến phiên tòa tới sẽ xử.

Mất trộm. — Cô Ng-thị-Ba 25 tuổi ở vú cho Mme Lancen Auguste ở khách sạn Europe bị mất trộm chiếc đồng hồ đeo tay và đôi hoa tai, thì đã có đơn trình tại sở cẩm.

Thông đồng để ăn cắp. — Mme Ceurand thưa là đầy tớ thông đồng nhau để ăn cắp quần áo và đồ vật đáng giá tất cả là 34$50, Lũ đầy tớ bất lương đó là Trần-đăng-Ngân 20 tuổi, làm bồi, Cao-danh-Tấn 18 tuổi làm bồi phụ, Bùi-văn-Chăm 27 tuổi, kéo xe. Cao-thị-Sẻo 23 tuổi, Đinh-thị-Nhung 32 tuổi, ở giữ trẻ con và Phùng thị-Tỵ 16 tuổi, khâu, đều đã bị bắt để xét.

Đánh người và lăng mạ. — Ng-thị Mai 22 tuổi về nghề nghiệp nhà số 12 phố đường sắt bị tên đầy tớ là Đinh-văn-Phan thưa tại sở cẩm rằng đánh nó phải nhiều dấu tích: Ng-thị-Mai 21 tuổi làm thợ kim hoàn ở Bình-động bị chủ là Vũ-thị-Cầm tức Phú thái 28 tuổi nhà số 220 phố chợ thưa về việc lăng mạ. Một đằng đầy tớ thưa chủ đánh và một đằng chủ thưa đầy tớ lăng mạ, thì sở cẩm đã cho đôi xét cả bốn bên để độ sang tòa án nghĩ xử.

Can án. — Lê-Tri 34 tuổi làm nghề kéo xe nhà ở Paung-Pháp thuộc tỉnh Kiến-an bị tòa thượng-thẩm Hanoi phạt hai tháng tù về tội chứa đồ ăn cắp thì nay đã có trát bắt giam lại để lao.

Lường đảo và bội tín. — Lê-quang-Hòa 23 tuổi làm nhà buôn, nhà ở phố Sadi-Carnot bị thưa lường đảo và Ng-hữu-Đan 22 tuổi làm ruộng ở Thượng-đán (Hải-dương) bị thưa bội tín đều đã bị bắt giam tại sở Mật thám để xét.

PHU-LY

Đánh mất thẻ. — Em vợ tôi là Vũ-văn-Thuận ngày 16 août 1927 đi chợ Đồn thuộc làng Đồn-thư (Hà-nam) khi về đến đầu làng xem vào túi, thời thấy mất 1 cái bị, ở trong bị ấy có 1 cái thẻ tên Vũ-văn-Thuận 25 tuổi, nghề làm ruộng ở làng Triệu-xá, tổng Mễ-tràng, huyện Thanh-liêm tỉnh Hà-nam, số thẻ 62959, và 3 p. 00 cùng gắp liền với cái thẻ ấy, tôi sợ rằng ai bắt được thẻ lại tham kim khứ nghĩa mà đem thẻ vào đâu lấy tiền chăng.

Vậy có lời đăng lên báo chương ai bắt được thẻ ấy và tiền đem cho tin biết, tôi xin chuộc thẻ, và tiền xin biếu không, cám ơn.

Le Lý-trưởng du village de Triệu-xá à Hà-nam.

Tự do diễn đàn

Mấy điều không được công bằng và thiệt thòi của ngạch chauffeur các tòa sứ ở Bắc-kỳ

Chúng tôi là ngạch chauffeur các tòa-sứ ở Bắc-kỳ có lời xin quí báo làm ơn đăng hộ bài này cho, may nhờ ơn nhà nước Bảo hộ xét lại cho chúng tôi là kẻ thuộc hạ cũng phải nhiều điều không được công bằng và nhiều nỗi thiệt thòi như sau này.

Nguyên về hồi năm 1924, nhà nước Bảo hộ có định lại ngạch lương của chúng tôi giờ vẫn sau, cho những người làm chauffeur ở các công sở có sáu hạng, mới vào làm thời được lĩnh từ 25 đồng, rồi cứ hai 2 năm hay 3 năm lên lương một kỳ cho đến 37 đồng là cùng hạn.

Lại cũng phần nhiều người đã làm được 10 hay 15 năm rồi mà lương chỉ cho anh em chúng tôi hiện tại lúc bấy giờ đã đứng vào địa vị chauffeur rồi, bất cứ là nhiều năm hay ít năm, là cứ cho vào chính ngạch hạng ba hết cả, lương đều lĩnh là 31 đồng.

Vậy chúng tôi kể làm nhiều năm đối với kẻ ít năm, cũng có điều lấy làm không được công bằng, chúng tôi đã nhiều lần kêu ca, nhưng hiềm vì miệng kẻ chữ nghĩa lại ít, thành ra vô hiệu.

Còn về sự thiệt thòi, mà anh em chúng tôi muốn trần tình ra đây, cũng là sự bất đắc dĩ như là những công việc làm nguy hiểm, nếu không khéo ra hại đến tính mệnh người, thời tránh sao khỏi tội lỗi được. lại còn những điều công việc cực khổ cả ngày lẫn đêm, trách nhiệm nặng, mà lương tiền ít ỏi, không nói thời ai cũng đã nhận biết rồi.

Sau này anh em chúng tôi đối với ngạch khác, cũng đều là ăn lương nhà nước Bảo-hộ cả, thế mà người ta được hưởng đủ 10 phần hoàn hảo, còn anh em chúng tôi thời không được một phần nào, là vì những ngạch trên cao quá thời không kể tai dụ như ngạch planton bây giờ làm việc cũng có thì giờ nhất định, mà chủ-nhật ngày lễ lại được nghỉ để dưỡng thảo, sau đối với gia đình lại được thêm tiền phụ cấp, nhiên hậu có già cả lại còn có tiền hưu trí để nuôi thân. còn như ngạch chauffeur của anh em chúng tôi công việc làm lại trái khác hẳn, cũng ngày chủ nhật cũng là ngày lễ lại càng là ngày bận việc, cái công việc làm đã không được nhất định, lại phải bó buộc. Còn về phần đồng lương, gặp phải quan thầy đi xa, tuy rằng cũng có phụ cấp, nhưng cũng đều là cơm hàng cháo chợ hết, vợ con đối với mình, thời chẳng có chút hi-vọng gì mấy, mà anh em chúng tôi có có công cán, sức làm mấy nhà nước độ 10 năm 20 năm, ngộ có người kém mắt yếu chân mềm tay mà lại bị thải hồi thời tay không lại hoàn tay không.

Vì thế anh em chúng tôi tố đánh bạo kêu với nhà nước xét lại cho anh em chúng tôi 3 điều như sau này:

1. Tăng thêm lương cho những người chauffeurs đã làm được lâu năm cho có thứ tự, hoặc có thể lên cho đến được 60 đồng.

2. Chúng tôi tuy làm chauffeurs, nhưng thuộc về công sở thời cũng xin phụ cấp cả cho vợ con, để đối với những người chauffeur ngoại ngạch, thêm có giá trị đặc biệt.

3. Nhà nước định cho chúng tôi thêm cái lương hưu trí, nếu không được như thế, thời xin nhà nước nghĩ lại cho chúng tôi là phận nhỏ nhặt mà công việc nặng nề, hoặc làm được 10 năm 20 năm, hay hoặc khi ốm đau, không thể làm được nữa mà phải thải về, thời anh em chúng tôi cũng còn có hi vọng là nhà nước cho hưởng số tiền thưởng là bao nhiêu để chúng tôi có thể giữ về già, mà trông cậy vào số tiền ấy được.

Vậy mong rằng mấy lời thô thiển này đạt đến nhà nước Bảo-hộ, họa may có thương mà chính đốn lại chăng, anh em chúng tôi được nhờ ơn nhà nước lắm lắm.

Một người chauffeur tòa-sứ Bắc kỳ

Một đoạn lịch-sử ở nước ta

Việc vua Hàm-Nghi chạy trốn

(Trích dịch sách « L'Empire Annam » của quan Đại-úy Ch. Gosselin)

Việc bắt vua Hàm-Nghi

(Tiếp theo)

Hôm mồng một tháng Novembre năm 1888 một toán nhỏ có tên Ngọc, tên Tình và hai chục người làng Thanh-lang và Thanh-cước, cầm nỏ, gươm và giáo, đi bắt vua; các quan Pháp đã dặn tên Ngọc phải tìm cách khéo bắt sống lấy vua và đối-đãi với vua cho tử tế. Còn ông Thiệp với các quan kia nếu có cự lại thì cho chém chết. Bao nhiêu người trong bọn ấy đều hứa sẽ được thưởng hàm và thưởng tiền. Năm ngoái, hồi tôi đi chơi ở vùng ấy, hai người đã dự cuộc ấy, một người tên Thau ở làng Thanh cước, một người tên Xuân lý-trưởng cựu làng Thanh lang, đã kể chuyện cho tôi nghe cái hồi cuối cùng của tấn kịch ấy, và tôi sợ rằng quên mất điều gì chăng, nên ngay lúc nói chuyện với hai người ấy tôi đã biên ngay cả các tình-tiết.

Vào khoảng mười giờ tối thì đến nhà vua ở, vừa mới làm được sáu tháng, ngay trên bờ suối, khung bằng gỗ, chung quanh che phên tre, mái lợp lá gồi. Ở trong chỉ có một cái giường tre dài, trên ấy, trừ những cái hòm quần áo tên Tình đã nói, còn có mấy cái để dùng khốn nạn như các cái người vùng núi họ vẫn dùng. Khi bọn ấy đến, thấy có tiếng động thì hai người ở trong nhà chạy ra bị giết chết ngay, họ lấy gậy tre đánh và lấy mũi giáo đâm. Đến nay tôi cũng không sao mà biết được tên hai người ấy; ở Huế không ai biết gì cả vì không báo làm biên bản, hoặc làm tờ báo-cáo kể rõ những việc ấy; ở ngay chỗ ấy tôi cũng không tìm ra mối, vì theo thói quen người dân Annam thường gọi các quan to bằng chức. Một người già lắm râu trắng, gọi là quan thống-chế là chức quan võ chánh nhị phẩm, nghĩa là một ông quan to lắm; người kia trẻ hơn, vào trạc bốn mươi nhăm tuổi, gọi tên là Tham-các, tức là Tham-biện nội các, quan to về bên văn, hàm chánh tứ-phẩm.

Ông Tôn-thất-Thiệp chợt thấy hai bên đánh nhau ở trước nhà, cầm gươm chạy ra; ông bị tên Cao-viết-Lương người làng Thanh-cước lấy giáo đâm vào ngực chết; rồi bước vào trong nhà thì thấy vua cũng cầm thanh kiếm ở tay. Vua biết mình bị phản, giơ thanh kiếm cho tên Ngọc, bảo nó rằng: « Mày giết tao đi, chứ đừng đem tao nộp Tây ». Thằng đầy tớ Mường tên là Tanh-Coi ôm lấy vua ở đằng sau lưng, rồi họ rút gươm của vua thì tự bấy giờ vua không nói năng gì nữa.

Sáng ngày ra võng vua đi đến Nga-Hai, đến đấy làm bè để xuôi dòng sông đến Thanh-lang. Trong hai ngày giời đi trên sông Nai, vua vẫn không chịu nói năng gì, chỉ hỏi tên các làng đi qua thôi.

Trước khi ở nhà ra đi, họ đã lấy dao chặt đầu ông Thiệp và hai ông quan kia, rồi họ bỏ cả đầu với mình ở đấy. Bốn hôm sau tên Thau là một tên đã kể chuyện cho tôi nghe được lệnh quan Pháp sai đến lấy ba cái đầu ấy về để theo lệ Annam đem bêu cho công-chúng biết rõ là mấy ông quan ấy chết rồi.

Vậy những người còn ở lại với vua lúc vua bị bắt là ông Tôn-thất-Thiệp, hai ông quan to không biết tên là gì, một tên đầy tớ An-nam còn nhỏ, người làng Thanh-cước và một tên đầy tớ mường, cái triều đình hôm mồng 5 tháng juillet năm 1885 ở Huế chạy trốn đông là thế mà đến nay còn sót lại có thế thật là thê thảm thay. Đứa bé con thì hầu điếu và đun nước pha trà; tên Nguyễn-định-Tình trước khi trốn thì làm cơm, còn tên mường thì đi gánh nước kiếm củi.

Khi vua Hàm nghi đến đồn binh Pháp thì theo lệnh quan thống-tướng được lấy vương lễ đãi: các lính đứng làm hai hàng bồng súng và thổi kèn chào; ông vua khốn nạn ấy đi qua thấy chào đón thế mà cũng không cảm động, rồi đến khi ông vào trong nhà riêng đã sửa soạn để ông ở, một thân một mình, không sao cầm lòng được nữa, giọt châu lã chã ở mắt rơ xuống, vua Hàm-nghi sinh tháng 8 năm 1871, lúc bị bắt, vừa vặn mười bảy tuổi bảy tháng (1).

Tên Ngọc vì việc mưu phản ấy được thưởng hàm lãnh binh là hàm vua Hàm-nghi đã ban cho hắn; hắn được phái đi sung chức ấy ở nhiều tỉnh, nhưng ở đâu cũng không được, vì các quan kia tỏ ý khinh bỉ hắn; sau phải trở về làng hắn là Thanh lang.

Tên Ng-định-Tình cũng được thưởng hàm võ-giai bổ vào tỉnh Bình-thuận ở phía xứ Nam-kỳ, hắn không trở về nữa, rồi sau mất tông-tích. Còn những tên kia, trong ấy có cả hai người kể chuyện cho tôi nghe là tên Thau và tên Xuân, đều được vua Đồng-khánh thưởng hàm xuất đội, rồi hàm ấy ở bên nước Nam được trừ sưu và ở trong làng được nơi ăn chốn ngồi. Cả ngần ấy người đều được mọi vài đồng bạc nữa.

Còn nữa — Hải-lạng dịch.

(1) Tự đồn Thanh-lang, vua Hàm Nghi lại phải đem đến đồn Đồng-cả, ở đấy ít lâu để đợi lệnh xử trí nhà vua thế nào.

Hôm 16 tháng novembre, tòa Nội-các định đem yên-trí vua ở xứ Algérie, ở đấy khí-hậu ôn-hòa hợp với sức lực nhà vua vì phải lang-thang trong rừng núi mà đã bị sút kém nhiều. Theo đường bộ dẫn vua Hàm-Nghi một cách trọng-thể đến Thuận-an, rồi ở đấy chiếc tàu chiến « *la Comète* » đưa vua vào Saigon. Đến đấy chiếc tàu nhà nước tên là « *Biên-hòa* » đưa vua sang tỉnh Alger, đến tháng giêng năm 1889 thì đến nơi (theo quyển « *Le Laos et le Protectorat français* »).

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Cảm hóa đồng tâm

(Tiếp theo)

Nàng Phương-Cúc nói: « Thế ra phu quân bảo con hư tại mẹ, tự thiếp không ra gì nên con đất nát phải không. Thiếp thiết tưởng nhà nào cũng vậy cầm cương nảy mực là tự người cha người chồng. Nếu phu quân hạnh kiểm đứng đắn, thì khó gì chẳng có đứa con tử tế giỏi giang. »

Chu-Hoa nói: « Thôi cái nết xấu của tôi bấy lâu nay, bất tất phải kể chi nữa chém phiền; sinh ra đứa con ngu đốt, chẳng phải đổ lỗi cả ở một mình nàng. Nhưng tôi nay nghe lời Nhạc-phụ khuyên giải đã tỉnh lại, như ngủ mê đã thức dậy rồi, nàng chớ với tưởng rằng tôi là người nghe lời phải chăng, không biết hối đâu cái quá. »

Phương-Cúc nói: « nếu phu quân biết tu tỉnh lại trở lên người tốt, thiếp còn dám càu nhàu nói áo lăng loàn. »

Chu-Hoa nói: « Từ nay vợ chồng ta phải phụng dưỡng cha mẹ cho có hiếu kính, đối đãi với anh em phải có hòa thuận, nhất thiết những thói tham lam, biển lận táo bạo ngông cuồng, lăng loàn dối dá, phải cấm chỉ đi, chừa cho đến ngày chết không phạm đến nữa. »

Nàng Phương-Cúc nghe lời, từ đấy trở đi, lại hóa nết ra thuần thục.

Chàng Chu-Hoa cũng đổi tính nết, thành ra một người lễ phép ôn hòa. Chẳng bao lâu sinh được đứa con trai, mặt mũi cũng khôi ngô tuấn tú, đặt tên là Chu-Nhị. Nhân khi có nhà sư đến nhà họ Chu khuyến-giáo. Nhà-sư này vừa biết xem tướng lại biết xem số. Vợ chồng Chu Hoa trông thấy nhà sư mừng rỡ đón rước vào cung phụng chân trọng, nhờ xem tướng xem số cho Chu-Nhị. Nàng Phương-Cúc bế Chu-Nhị ra. Nhà sư ngắm một hồi lâu, đoạn hỏi giờ sinh tháng đẻ, bấm đốt đốt ngón tay tính số bảo rằng: nhà này mới tu đức nên cũng có cái cát triệu ứng ra một mũ cậu bé con đối ít, có vẻ hồng-minh, nhưng xem đến cung phúc-đức thì rõ ra người bố ích ác từ trước kia đã nhiều, cậu này không được hưởng thọ. Và lại giờ sinh phạm kim sà thiết tỏa, chính là giờ quan sát, cứ như số thì cậu bé này năm lên sáu tuổi, sẽ không nuôi được. Nếu qua cái hạn năm lên sáu, thì sau này to sớm, làm nên hiển đạt.

Vợ chồng nhà Chu-Hoa nghe nói lo sợ đến rưa nước mắt, càng trông thấy đứa con thơ mũm mĩm mỉn cười sinh sắn, lại bật ra khóc nức khóc nở. Nhà sư lại nói « cứ như số đã phạm giờ quan sát thì không nuôi được, nhưng « Đức năng thắng số » nếu biết tu nhân tích đức, thì bất tất phải lâm lễ nhương sao giải hạn, cũng có thể biến hung vi cát, thuyết tại vi tưởng, (nghĩa là do lòng hóa hay, dữ lại hóa lành) chỉ sợ làm cha mẹ không biết tu nhân tích đức thôi, nếu có nhân đức, thì dù con có gặp vận hạn cũng có thể tột qua nạn khỏi được, » nhà sư nói xong từ biệt ra về.

Vợ chồng nhà Chu-Hoa nghe nhà sư nói lại càng tu tỉnh ăn ở lành hiền. Soạn hết cả những bức văn tự cho vay xem bức nào người ta đã giả lãi quá gốc rồi thì đốt bỏ cả, còn những món trước kia lấy lãi mười lăm, hai mươi phân, thì này đều hạ xuống chỉ lấy một phân ai không giả được cũng không bắt bẻ đòi hỏi, gặp người tàn tật cùng khổ, thường đem lòng cứu giúp. Quả nhiên Chu-nhị năm lên sáu tuổi bị bệnh nặng, gặp thầy, gặp thuốc chẳng bao lâu lại khỏe mạnh như thường. Thế là tật qua nạn khỏi. Mỗi tuổi lớn lên học hành lại càng tấn tới. Chu-Nhị năm mười sáu tuổi mới thi một khoa đã đỗ cử nhân thứ ba, bấy giờ là khoa Bính ngọ đời vua Ung-chính nhà Thanh. Năm ấy cụ Nhất-Nguyên lại làm lễ hạ thọ chín mươi, các con dâu con gái cùng các cháu ngoại đều đến bái thọ. Cụ có ba người con giai, đều là người nhiều văn học, giàu đạo đức đã làm nên quan lớn cả, người cháu ngoại con cô Xuân-mai năm ấy cũng đỗ hoàng giáp rồi. Trong tiệc bái thọ, khi ấy rõ vẻ cân đai áo mũ, đủ cả quan lớn quan bé, đại khoa, trung khoa, thật là một nhà đại phúc.

Lễ thọ xong, cụ Nhất-Nguyên, bảo con cháu rằng: « con cháu làm nên công danh không phải là dễ, thực tự công đức của tổ phụ để lại, cùng lời giáo huấn của thầy học truyền thụ luyện tập mới nên, càng làm nên lại càng phải tu thân hành thiện để bồi đắp cho thêm dày nền đức, chớ có cậy giàu sang mà khinh bọn tiền bối không hiển đạt, chớ có nghĩ mình vinh hiển, mà quên bè bạn lúc hàn vi, chớ cậy công danh mà lên mặt với anh em thân thích, chớ cậy quyền thế mà lăng áp làng mạc xóm giềng, ra làm quan thì cần thì ân huệ, giữ mực công bằng chớ tối mắt vị đồng tiền mà vặn ngay ra cong xoay phải ra trái, có làm giáo chức thì phải lấy mình làm khuôn phép cho đệ tử, phải trọng đức hạnh hơn là văn chương, chớ lấy tiền lễ của học trò nghèo xác. Khi nhìn hạ chớ bình phẩm các người khuê khổn. lúc phong lưu chả nên có bạn dong chơi, vân vân... » Trong khi cụ nói các con cháu đều để ý nghe tựa như ghi vào tâm não.

Xong tiệc hạ thọ, ai về nhà ấy vợ chồng nhà Chu-Hoa tính nết đã tốt, lại có con là Chu-Nhị đỗ sớm, cũng thọ gì với vợ chồng nhà Lã-đại-Tài như lần cụ Nhất-Nguyên hạ thọ bảy mươi khi trước nữa. Chu-Nhị có người anh tên là Chu-Ngạc, tuy rằng dốt nát đi cày, nhưng từ khi Chu-Hoa cải quá, lấy điều hiếu hữu dạy con. Chu-Ngạc cũng trở lên người tuần thục. Sau Chu-Ngạc làm nên một nhà nông đại phú. Chu-Nhị thi đỗ tiến sĩ làm quan đến Thượng-thư

Thạch-bằng dịch thuật

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI DÒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đăng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một dòng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem lời rao vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một dòng, là tính cho các ngài không mua báo dòng-niên, còn ngài nào mua báo dòng-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy chứng-bán, bản-quán sẽ tính cái xuống 0 p. 05 một dòng

B. Q.

Nhà đất bán *(Immeubles à vendre)*

Muốn bán một miếng đất lĩnh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ.

Muốn bán hai cái nhà gạch ở làng Bạch-mai. Một cái hai gian một lối đi, một cái một gian một lối đi. Hai cái nhà ấy cái nào cũng có hai lớp, bể, bếp và [illegible] một cái 800 $ 00.

Hỏi tại số 68, phố hàng Trống, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Muốn bán hai cái nhà gạch ở phố Etoffes prolongée (cạnh đình Thái-cam) Hanoi: 1) Một cái 3 tầng. 103m2. 2) Một cái 1 tầng 114m2.

Hỏi tại số 46 cũng phố ấy. 7.097

Bán lại cửa hàng *(Cession de fonds de commerce)*

Vì sức khỏe mà muốn bán lại một cửa hàng ở giữa thành phố Hanoi.

Hỏi tại nhà báo. 7.091

Nhà cho thuê *(Maisons à louer)*

CHO THUÊ HAY BÁN

Có 10 gian nhà ở ngoài, 1 cái nhà tây ở giữa, có sân trước sân sau, ở, làm xưởng, trường học, hay làm phòng cho thuê rất tiện lợi, muốn sửa theo ý cho tiện việc cũng được, chủ nhà chữa hay chữa lấy đất ông ước độ 1 600m2 tại phố Belgique (tức phố tám gian), số 132 bis, Haiphong. Hỏi tại số 169 cùng phố ấy, hay số 32, Quai Clémenceau Hanoi. 7.095

Đồ-đạc *(Mobiliers)*

Muốn bán: Giường ngủ, đồ bày buồng rửa mặt, đồ nấu bếp, đĩa bát, tủ góc. P. O. 23, Félix-Faure. 7.0 6

Lặt vặt *(Divers)*

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán 5.808

Muốn bán hay muốn đổi một cái máy hát « Pathé » thiệt tốt lấy đồ đồng hay đồ gỗ chạm. Lại muốn bán một bộ đồ bày buồng ăn bằng gỗ lát, cũng còn tốt.

Hỏi tại nhà báo. 7.099

số 202

TÂY-DU

DOÃN-KẾ-THIỆN dịch thuật

Lại nói chuyện lúc ấy Sa-tăng đang đứng thả ngựa ở trên bờ núi, bỗng nghe thấy tiếng Trư-bát-giới kêu vang, ngẩng đầu lên nhìn thấy Trư-bát-giới tay bịt mõm, và rên hừ-hừ mà chạy lại, vội hỏi rằng:

Nhị-kha làm sao thế?

Trư-bát-giới vừa rên vừa nói rằng:

Chết mất! Nó đánh tôi đau quá!

Trư-bát-giới nói chưa xong, thì Đại-thánh chạy đến gần cười mà nói rằng:

Thế nào? hôm qua mi rủa ta là bị chứng não-ung, hôm nay sao mi cũng bị sưng mõm thế?

Trư-bát giới nói:

Đau quá! không thể nào chịu được!

Ba người chính đang lúc cùng nhau bàn tính không biết làm ra thế nào, thì thấy một bà cụ già tay tả cầm một cái dỏ tre, từ trên đường Nam-sơn mà đi lại. Sa-tăng nói:

Này đại-ca, có bà cụ nào đi đến kia, sao chẳng chạy ra mà hỏi xem.

Tôn-hành-giả vội dương mắt lên nhìn, thì thấy ở trên đầu bà cụ có một đám mây che, hai bên tả hữu có một luồng hương-vụ bay theo bao bọc. Hành-giả nhận ra, liền vội gọi hai người mà bảo rằng:

Sao anh em không dập đầu xuống mà lạy chào đi, đức Bồ-tát ngài đi đến đó.

Đức Bồ-tát dừng mây lại, đứng ở trên lưng chừng, biến ra cái tượng đức *Nam-hải quan âm mang dỏ cá*

Tôn-hành-giả liền nhảy lên trên không, lạy chào mà nói rằng:

Chúng tôi vì mải đi cứu sư-phụ tôi, không biết là đức Bồ-tát hạ giáng, nên không đi cung nghênh được, vậy xin đức Bồ-tát ngài rủ lòng thương mà dung thứ cho. Nay chúng tôi gặp một con yêu quái rất là lợi hại, không làm nào mà bắt được nó, xin đức Bồ-tát ngài sẽ ra tay cứu giúp.

Đức Bồ-tát nói rằng:

Con yêu quái ấy nó nghề gớm lắm. Cái sương của nó chạc của nó là một thứ binh khí tự nhiên mà thành ra. Nó có hai cái vòng có đầu nhọn, hễ nện vào người thì đau buốt lên, gọi tên là « đảo mã độc », còn chính nó là một con rết đã thành tinh. Trước kia nó ở chùa Lôi-âm nghe phật giảng kinh, đức Như-lai vì có điều không hợp ý, lấy tay đẩy nó ra, nó giơ cái vòng ấy mà chống cự lại, nện vào ngón tay cái bên tay tả đức Như-lai, đức Như-lai đau quá không chịu được, sai vị Kim-cương đuổi bắt, nó liền chạy trốn xuống ở đây. Nay muốn cứu lấy Đường-tăng, thì ta đây cũng chịu không làm gì được nó, trừ phi đi lên cung Quang-minh ở trong Đông-thiên-môn kêu cầu với Mão-nhật-tinh quan mới có thể bắt được nó.

Đức Bồ-tát nói xong, hóa làm một đạo kim-quang, bay vụt về Nam-hải.

Đại-thánh liền hạ mây xuống nói với Bát-giới và Sa-tăng rằng:

Sư-phụ gặp được cứu tinh rồi, vừa rồi đức Bồ-tát ngài có bảo phải lên cầu cứu với Mão-nhật-tinh quan, vậy để Lão-Tôn tôi đi đây.

Đại-thánh nói xong, lập tức cỡi mây bay đến cửa Đông-thiên, đi thẳng vào cung Quang-minh. Nhưng không thấy đức Tinh-quan ở đó, thì ra đức Tinh-quan phụng chỉ Ngọc-hoàng đi tuần trát các nơi. Đại-thánh vừa toan quay đầu đi ra, thì thấy trước tường có một hàng binh lính đứng giàn hầu, nhìn xem thì ra đức Tinh-quan đã về.

Đức Tinh-quan ấy bận bộ áo chẽn thêu toàn bằng chỉ vàng, Đại-thánh liền chạy ra trước mặt mà vái chào;

Đức tinh quan vội vàng đáp lễ mà rằng:

Tôn đại-thánh lại đây có việc gì?

Đại-thánh nói rằng:

Tôi lại đây chỉ có việc xin phiền Tinh-quan cứu nạn cho sư-phụ tôi.

Tinh-quan nói:

Nạn chi? và ở về phương nào?

Đại-thánh nói:

Ở về động Tì-bà trong núi Độc-địch nước Tây-lương. Vừa rồi đức Quan âm hiện hóa, có nói cho biết rằng nó là một con rết đã thành tinh, và nói chỉ có ngài mới trị được, nên tôi phải lên đây đón ngài.

Tinh-quan nói rằng:

Tôi định về phúc tấu đức Thượng-đế, nhưng Đại-thánh đã đến đây, lại cảm cái ơn đức Bồ-tát đã tiến cử, vậy không dám chậm trễ, tiện thể sẽ xin cùng ngài đi ngay để bắt con yêu quái ấy, xong rồi sẽ về phúc tấu cũng được.

Đại-thánh mừng quá, bèn cùng Tinh quan đi ra ngoài Đông-thiên-môn, cỡi mây bay thẳng về núi Độc-địch ở nước Tây-lương.

Tinh-quan hạ mây xuống, cùng Đại-thánh đi đến chỗ bờ núi ở trước cái bình phong đá.

Sa tăng trông thấy liền gọi Bát-giới mà bảo rằng:

Nhị-kha ngồi dậy, đại kha đã mời được Tinh-quan lại kia.

Trư-bát-giới vẫn tay giữ lấy mõm, xuýt xoa mà nói rằng:

Xin Tinh-quan ngài tha tội cho, tôi có bệnh trong mình không thể đứng dậy lạy chào được.

Tinh-quan nói rằng:

Nhà ngươi là người tu hành thì còn có bệnh gì?

Trư-bát-giới nói:

Sớm nay tôi cùng con yêu tinh ấy giao chiến, bị nó đánh vào mõm một cái, đến giờ vẫn còn đau buốt quá.

Tinh-quan nói:

Nhà-ngươi lại gần đây, ta xem thế nào, rồi ta sẽ chữa cho.

Trư-bát-giới bỏ tay ra, Tinh quan lấy tay sờ xem một hồi, rồi ghé miệng thổi một cái, thì Trư bát-giới khỏi hẳn, không thấy đau đớn gì nữa.

Trư-bát-giới mừng quá, liền cúi xuống lạy mà nói rằng:

Tài thật! Tài thật!

Tôn đại-thánh cười mà nói rằng:

Vậy tôi cũng xin phiền Tinh-quan sờ xem đầu tôi thế nào? Ngày hôm qua tôi cũng bị nó đánh đinh một cái vào đầu, cách một đêm rồi dẫu không thấy đau nữa, nhưng nay vẫn còn ngứa lắm, e rằng ở trong có sưng chăng, vậy xin Tinh-quan ngài chữa cho nhân thể.

Tinh-quan lại sờ xem đầu Đại-thánh, rồi cũng ghé miệng lại thổi một cái, thì tự nhiên giải hết độc và không thấy ngứa ngáy gì nữa.

Trư bát-giới liền nói rằng:

Kha-kha, mau mau đi bắt con yêu quái chứ.

Tinh-quan nói rằng:

Hai ngươi cứ vào khiêu chiến, dẫn nó ra đây, để ta bắt nó cho.

Tức thì Hành-giả và Bát-giới nhảy vọt lên trên sườn núi cùng nhau đi đến sau cái bình-phong đá. Trư-bát-giới cầm đinh ba mà gạt bỏ những hòn đá ở cửa động, rồi xông vào đến lần cửa thứ hai, cầm đinh ba đập phá vỡ tan ra cả.

Bấy giờ con nữ quái vừa bảo cởi trói cho Đường-tăng và đem cơm nước cho ăn uống, bỗng nghe ngoài lần cửa thứ hai có tiếng đập phá, tức thì ở trong hoa đình chạy ra, cầm cương xoa chạy lại đâm Bát-giới. Trư-bát giới giơ đinh ba để đối địch. Đại-thánh ở bên cạnh, cũng vào cùng lại đánh.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

II

Jean Valjean garde national

Du reste, à proprement parler, il vivait rue Plumet et il y avait arrangé son existence de la façon que voici :

Cosette avec la servante occupait le pavillon ; elle avait la grande chambre à coucher aux trumeaux peints, le boudoir aux baguettes dorées, le salon du président meublé de tapisseries et de vastes fauteuils ; elle avait le jardin. Jean Valjean avait fait mettre dans la chambre de Cosette un lit à baldaquin d'ancien damas à trois couleurs, et un vieux et beau tapis de Perse acheté rue du Figuier-Saint-Paul chez la mère Gaucher, et, pour corriger la sévérité de ces vieilleries magnifiques, il avait amalgamé à ce bric-à-brac tous les petits meubles gais et gracieux des jeunes filles, l'étagère, la bibliothèque et les livres dorés, la papeterie, le buvard, la table à ouvrage incrustée de nacre, le nécessaire de vermeil, la toilette en porcelaine du Japon. De longs rideaux de damas fond rouge à trois couleurs pareils au lit pendaient aux fenêtres du premier étage. Au rez-de-chaussée, des rideaux de tapisserie. Tout l'hiver la petite maison de Cosette était chauffée du haut en bas. Lui, il habitait l'espèce de loge de portier qui était dans la cour du fond, avec un matelas sur un lit de sangle, une table de bois blanc, deux chaises de paille, un pot à l'eau de faïence, quelques bouquins sur une planche, sa chère valise dans un coin, jamais de feu. Il dînait avec Cosette, et il y avait un pain bis pour lui sur la table. Il avait dit à Toussaint lorsqu'elle était entrée : — C'est mademoiselle qui est la maîtresse de la maison. — Et vous, mo-onsieur ? avait répliqué Toussaint stupéfaite. — Moi, je suis bien mieux que le maître, je suis le père.

Cosette au couvent avait été dressée au ménage et réglait la dépense qui était fort modeste. Tous les jours Jean Valjean prenait le bras de Cosette et la menait promener. Il la conduisait au Luxembourg, dans l'allée la moins fréquentée, et tous les dimanches à la messe, toujours à Saint-Jacques-de-Haut-Pas, parce que c'était fort loin. Comme c'est un quartier très pauvre, il y faisait beaucoup l'aumône, et les malheureux l'entouraient dans l'église, ce qui lui avait valu l'épître des Thénardier : *Au monsieur bienfaisant de l'église Saint-Jacques-du-Haut-Pas.* Il menait volontiers Cosette visiter les indigents et les malades. Aucun étranger n'entrait dans la maison de la rue Plumet. Toussaint apportait les provisions, et Jean Valjean allait lui-même chercher l'eau à une prise d'eau qui était tout proche sur le boulevard. On mettait le bois et le vin dans une espèce de renfoncement demi-souterrain tapissé de rocailles qui avoisinait la porte de la rue de Babylone et qui autrefois avait servi de grotte à M. le président ; car au temps des Folies et des Petites-Maisons, il n'y avait pas d'amour sans grotte.

Il y avait dans la porte bâtarde de la rue de Babylone une de ces boîtes tirelires destinées aux lettres et aux journaux ; seulement, les trois habitants du pavillon de la rue Plumet ne recevant ni journaux ni lettres, toute l'utilité de la boîte, jadis entremetteuse d'amourettes et confidente d'un robin dameret, était maintenant limitée aux avis du percepteur des contributions et aux billets de garde. Car M. Fauchelevent, rentier, était de la garde nationale ; il avait pu échapper aux mailles étroites du recensement de 1831. Les renseignements municipaux pris à cette époque étaient remontés jusqu'au couvent du Petit-Picpus, sorte de nuée impénétrable et sainte d'où Jean Valjean était sorti vénérable aux yeux de sa mairie, et, par conséquent, digne de monter sa garde.

Trois ou quatre fois l'an, Jean Valjean endossait son uniforme et faisait sa faction ; très volontiers d'ailleurs ; c'était pour lui un déguisement correct qui le mêlait à tout le monde en le laissant solitaire. Jean Valjean venait d'atteindre ses soixante ans, âge de l'exemption légale ; mais il n'en paraissait pas plus de cinquante ; d'ailleurs, il n'avait aucune envie de se soustraire à son sergent-major et de chicaner le comte de Lobau ; il n'avait pas d'état civil ; il cachait son nom, il cachait son identité, il cachait son âge, il cachait tout ; et, nous venons de le dire, c'était un garde national de bonne volonté. Ressembler au premier venu qui pays ses contributions, c'était là toute son ambition. Cet homme avait pour idéal, au dedans, l'ange, au dehors, le bourgeois.

(A suivre)

Những kẻ khốn-nạn

Xã-hội tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch

(Tiếp theo)

II

Jean Valjean sung vào đạo Quốc dân-quân

Vả lại, nói cho đúng thì nhà chính của ông là ở con đường *Plumet*, cách ông binh-nhật cử chỉ ở đó thì như sau này :

Cosette và con ở thì ở cái tòa nhà lớn, dùng cái phòng ngủ lớn nhất, cái tường khe cửa sổ sơn dầu, có lầu trang bao lơn mạ vàng, và cái xà-long của ông chánh-tòa có nệm trải và căng tường, có ghế bành rộng-rãi ; lại được dùng cả cái vườn hoa đàng trước. *Jean Valjean* đã đem bày vào trong phòng riêng của *Cosette* một cái giường nằm có tán buông mùng bằng gấm cũ ba mùi, và một cái nệm cũ rất đẹp nước Ba-tư, mua tại tiệm mụ *Gaucher* ở con đường *Figuier Saint-Paul*. Ông cũng biết những đồ cũ lịch-sự đó đối với người thiếu-nữ thì hơi nghiêm-nghị, cho nên ông lại sắm thêm ít đồ vật bé nhỏ, ti-mỉ, xinh tươi, cho thuận cảnh con gái. Này là cái tủ nhiều ngăn, cái tủ dựng sách, đầy những sách mạ vàng, này là giấy viết, giấy thấm, này là cái bàn cẩn xà-cừ để những đồ kim chỉ, một bộ dao kéo bạc mạ vàng, chậu và đồ rửa mặt bằng sứ Nhật-bản. Trên từng lầu các cửa sổ đều có dèm gấm nền điều vẽ ba mùi thuốc, dài thườn-thượt xuống. Ở từng dưới thì dùng thứ thảm đan làm dèm. Suốt mùa đông nhà đốt củi sưởi khắp từng trên từng dưới. Còn ông thì ở cái nhà như nhà thằng canh cổng ở trong sân trong, giường bằng vải trên trải một cái đệm, một cái bàn gỗ tạp, hai cái ghế bằng rơm, một bình đựng nước bằng sành, một vài quyển sách để trên tấm ván, cái va-li quí báu thì để trong một góc nhà, không bao giờ có củi sưởi. Ông ăn cơm với *Cosette*, mỗi bữa ông bảo dọn riêng cho ông một chiếc bánh đề khô. Khi mụ *Toussaint* vừa vào làm thì ông có dặn rằng : — Chủ nhà đây là cô, nghe không. — Mụ ngẩn-ngơ mà hỏi : Thế còn ông thì là gì ở đây ? — Tao thì hơn cả ông chủ, tao là cha cô.

Cosette khi còn ở học nhà dòng đã tập việc tề-gia nội-trợ, chi tiêu tiền bạc là ở tay mình cả. Vả nhà ấy ăn tiêu không mấy. Cứ mỗi ngày *Jean Valjean* lại quàng tay *Cosette* mà đưa đi chơi một vòng. Ông đưa cô đến vườn Lục-xâm-bảo, đưa vào chỗ lối đi vắng-vẻ nhất. Chủ-nhật nào cũng đem đi lễ ở nhà-thờ *Saint-Jacques du-Haut-Pas*, bởi vì nhà thờ ấy ở xa nhà ông ở. Xóm ấy là xóm dân nghèo lắm, cho nên ông làm phúc nhiều, cứ khi nào ông tới nhà thờ thì kẻ ăn-xin xúm-xít quanh mình ông. Bởi vậy mà thằng *Thenardier* khi gửi thư cho ông đã đề ngoài bì rằng :

« Thư đệ ông hay làm phúc ở nhà thờ *Saint Jacques de-Haut-Pas* » Ông lại thích đưa cô đến thăm những nhà nghèo khó, những kẻ ốm đau. Không bao [illegible] Mụ *Toussaint* đi chợ mua đồ ăn. *Jean Valjean* thì thân hành đi ra máy nước ngoài đường mà xách nước về dùng. Củi với rượu nho thì đem để trong một cái hầm nửa chìm nửa nổi, trên xây đá giả, gần đàng cửa vào đường *Babylone*, xưa kia quan chánh-tòa thường dùng chỗ ấy làm hang đá giả. Nguyên ở thời-đại Ăn chơi, thời-đại ông nào cũng có nhà nhỏ chứa nhân-ngãi, thì phàm ái-tình phải có hang đá.

Trong cái cánh cửa giả-cầy về nẻo đường *Babylone*, có một cái hộp bỏ được vào mà không lấy được ra, dùng làm thùng-thư để người Sở bưu-chính bỏ thư và nhật báo đó. Nhưng trong nhà này duy có ba người thì không bao giờ người nào nhận được báo mà cũng không bao giờ nhận được thư tín gì cả, thành thử cái hòm thư ấy xưa kia làm môi-giới cho biết bao nhiêu thư nhạn tin ong, mà bây giờ hóa ra chỉ để mỗi năm bỏ mấy tờ giấy đòi tiền thuế, và những giấy cáo phiên canh. Số là ông *Fauchelevent* là nhà tư-bản lại có chân trong sổ quốc-dân quân nữa. Thì ra ông không thoát khỏi cuộc điềm nhân-suất năm 5831. Thuở ấy nhà-nước chuy nguyên cứu xét lai-lịch ông cho đến cái thời kì ông làm phụ coi vườn trong nhà dòng *Petit Picpus*. chỗ đó là một chốn thiêng-liêng, mây che khói phủ, không mắt tục nào mà dòm vào cho thấu, *Jean Valjean* từ đó mà ra, tất nên một bậc người đáng kính đáng trọng đối với tòa thị-trưởng bản-phường, xứng đáng được bồng khẩu súng đi canh gác.

Cứ mỗi năm ba bốn lần ông lại bận quần áo lính, vào đi canh. Vả ông vui lòng mà làm việc đó. Đối với ông nó là một cách thay hình cải dạng đứng-mực. Khiến cho ông được đem mình trộn lẫn với mọi kẻ khác, mà mình vẫn là mình. *Jean Valjean* vừa tới tuần lục-thập, theo phép là được trừ canh rồi. Nhưng coi ông ra người chưa đến năm-mươi. Vả ông không có lẽ gì muốn tránh-mặt thầy đội-bốn, mà cũng không có ý muốn cãi nhau với ông *Lobau* bá-tước. Ông nguyên không có giấy chứng khai-sinh án quán, giấu tên, họ, niên-canh, giấu mọi sự thật về lai lịch mình. Cho nên ông là một tên lính trong quốc-dân tự-ý thuận nguyện mà đi giúp việc nhà-nước. Vốn cái điều sở-vọng của ông chỉ có vậy mà thôi : được giống như hết thảy mọi người đóng sưu đóng thuế cho chính-phủ.

Con người ấy có một cái chủ-nghĩa ở đời là trong làm một vị thiên-thần (như ta nói làm bụt) mà ngoài thì làm một nhà hộ-chủ rất tầm-thường vậy.

(Còn nữa)

« Những hồi từ đầu, đã in thành mười một quyển, một bên chữ Pháp, một bên Quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất	Quyển I	223 trang, bán	—	0 $ 80
	» II	203	—	0 48
	» III và IV	159	—	0 38
	» V và VI	193	—	0 48
	» VII và VIII	319	—	0 68
Phần thứ hai	Quyển I	213 trang, bán	—	0 $ 48
	» II và III	237	—	0 50
	» IV, V và VI	275	—	0 60
	» VII và VIII	231	—	0 50
Phần thứ ba	Quyển I, II và III	251 trang, bán	—	0 $ 58
	Quyển IV, V, VI và VII	289	—	0 68

Ở xa tính thêm tiền cước, mỗi quyển . . . . 0 $ 30

Cả mười một quyển gửi làm một gói, tiền cước . . . . 0 $ [illegible]

Khảo về y-học cũ của ta

Cẩm-nang trích lục

Chứng bệnh ngược

(Tiếp theo)

Đảo nhân phù

Chính giờ ngọ ngày mùng năm tháng năm, dùng một hạt đào nhân tách ra hai mảnh, một mảnh viết chữ nhật (日), một mảnh viết chữ nguyệt (月), rồi tán lẫn với một hạt thần dầu, tay tán thì miệng lẩm nhẩm mấy câu như sau này :

Đạo phép bất tư đa,
Nam thần củng hầu bà.
Đò lại lưỡng cá tư,
Trừ (1) tận thế gian ma.

Niệm song viên những thứ mình đang tán đó làm một viên, ngoài dùng chu sa hùng hoàng tán mạt làm phấn bao, lâm thời son giai tay trái con gái tay mặt, nắm trong lòng bàn tay, rất linh nghiệm

Bệnh không ngủ được

Bệnh không ngủ được có nhiều có

Đởm (mật) là cái kho rất thanh tĩnh, nếu đảm hỏa nhiễu loạn, làm cho đém kinh vẩn đục, thì âm dương không hòa, cũng không ngủ được.

Phế (phổi) tàng phách, can (gan) tàng hồn, tinh phách suy nhược không chế nổi thần hồn, thì thần hồn chập chờn phảng phất, cũng không ngủ được.

Can kinh sơ tiết thái quá, không liễm nạp được thần hồn thì thần hồn không thủ xá, cũng không ngủ được.

Tâm kinh (tim) âm huyết hư thì thần nên không sở chủ, cũng không ngủ được.

Vị (dạ dầy) không hòa thì dương khí xung nghịch, cũng không ngủ được.

Thận (quả cật) hư, tâm hỏa sỉ thịnh, làm cho người ta phiền táo không yên, cũng không ngủ được.

Như vậy thì năm tạng đều có thể bệnh cả, nhưng quan trọng nhất là tâm với thận.

Tâm bệnh không ngủ được

Tâm chủ huyết mà tàng thần, nguyên âm bất túc thì không sinh huyết, huyết không sinh thì thần hồn không có chỗ nương tựa, cho nên không ngủ được.

Thận bệnh không ngủ được

Thận thủy suy, tướng hỏa xung đột, làm cho thần hồn tán loạn, cho nên không ngủ được.

Bệnh do tâm thận bất giao

Thần hồn người ta, lúc thức thì tàng nạp ở tâm, lúc ngủ thì tàng nạp ở thận. Tâm hư không dẫn nạp thần hồn về thận xá, thì nhất thiết không ngủ được, thận hư thì không thu liễm được thần hồn, thì rồi cho có ngủ cũng chập chờn thôi, chứ không yên rẻo.

Nói tóm lại

Vệ khí hãm trong âm phận, thì âm thịnh dương hư mà hay ngủ, vệ khí lưu chú ngoài dương phận, thì dương thịnh âm hư mà không ngủ được, tức như lời nội kinh nói : « dương minh nghịch, bất đắc tòng kì đạo, cố bất ngọa » (kinh mạch dương minh nghịch, không thuận theo đường lối, cho nên không nằm được) (2) Lại nói : « vệ khí bất đắc nhập ư âm, thường lưu ư dương, lưu dương khí mãn, dương cước thịnh, cố mục bất minh » (vệ khí không được tàng nạp ở âm phận, mà cứ lưu chú ở ngoài dương phận, thì dương khí xung mãn, dương mạch cường thịnh, cho nên mắt dát như phải bỏng) (3) vậy càng biết tỏ rằng âm hư là căn nguyên chứng bệnh, trị phải bổ âm làm chủ, nếu dùng phương tễ bổ âm mà thấy di tinh hoặc mộng tinh đó là tâm hỏa hạ dáng, là cốt triệu, đừng lấy làm ngờ mà dùng phương khác cho hại.

Phương kinh nghiệm

Thiên vương bổ tâm đan

Xưa kia ông luật-sư ở đất trung-nam giảng khóa tụng độc, lao tâm quá độ, nhân đắc bệnh, mộng gặp đức thiên vương chỉ cho phương này, nên mới đặt tên bài thuốc như vậy.

Phương này chủ trị tư lự quá độ, tâm huyết hao tổn mà sinh bệnh.

Nhân sâm (phong giấy sấy qua) 1 lạng

Mạch môn đông (bỏ lõi) 1 lạng

Đương qui (tẩy rượu) bồi khô 1 lạng

Sinh địa (sao rượu) 1 lạng 3 đồng 3 phân

Thiên môn đông (bỏ lõi sao) 1 lạng 3 đồng 3 phân

Đan sâm (sao rượu) 8 đồng

Bách bộ (bồi qua) 6 đồng 6 phân

Phục thần (bồi qua) 6 đồng 6 phân

Bách tử nhân (nghiền riêng) 6 đồng 6 phân

Thạch xương bồ (bạn sao mật và rượu) 6 đồng 6 phân

Hoài sơn 1 lạng

Ngũ vị tử (bạn sao mật và rượu) 6 đồng 6 phân

Đỗ trọng (sao rượu) 6 đồng 6 phân

Viễn chí nhục (chế nước cam thảo, bồi khô) 3 đồng 3 phân

Phục linh 1 lạng 5 đồng 4 phân

Các vị tán mạt, luyện với mật viên, ngoài dùng chu sa mạt làm phấn bao, mỗi khi đi nằm, ngậm mấy viên hoặc sắc nước bấc làm thang nghiền thuốc uống cũng được.

Có phương không dùng phục linh hoài sơn bách bộ.

(Còn nữa) **Phùng-năng-Tĩnh**

(1) Nguyên văn in là chữ dáng, dịch giả thiết nghĩ là chữ trừ mới phải, vì chữ dáng thì nghĩa ngơ ngẩn lắm, hoặc giả chữ trừ với chữ dáng cũng tương tự nhau, mà bản in khắc lầm chăng ! độc giả có kê cứu được đích xác, xin các ngài giáo chính.

(除) Trừ nghĩa là trừ khử.

(降) Dáng nghĩa là xuống.

Hai chữ khác nghĩa hẳn, nếu đọc là dáng tận thế gian ma, nghĩa là xuống hết ma thế gian, thì cả cũng vô vị lắm du !

Chữ khác lắm thì chả chi qui hồ lọn nghĩa thôi, chữ này lắm can hệ lắm vì là câu phù chú, nên dịch giả không dám tự quyết.

(2) Thận thuộc dương, khi chủ bốc lên ngũ thuộc âm, khi chủ rẹp xuống, vệ khí nghịch, không thuận theo âm mạch, thì phế kinh ủng tắc, cho nên động nằm là thở rống lên.

(3) Ban ngày khí hành dương mạch ban đêm khí hành âm mạch, cho nên người ta ngày thức đêm ngủ là thường, nếu vệ khí không noi theo thường độ, thì thận sá không tàng hồn, mà không ngủ được.

Mười nhà đại thành công của thế giới

Nghèo không đáng sợ, chỉ sợ nghèo mà không chí ; giàu không đáng mừng, chỉ mừng giàu mà có nhân.

Xã hội ta người nghèo thật lắm, mà người giàu cũng chẳng ít gì, nhưng cái nghèo của người nghèo thật đáng sợ, mà cái giàu của người giàu lại không đáng mừng.

Nay nhân khi rỗi rảnh, xem sách đông tây, gặp câu truyện của 10 ông thành công ở xã-hội người, nên biên dịch ra đây để dâng cho trăm nghìn ông chưa thành công ở xã hội ta.

***

Ông Bi bác-đới (George Peabody)

Ông Bi-bác-đới là người sinh ở thành Danvers, nhằm ngày 8 tháng 2 năm 1795, Ông nguyên là con nhà nghèo thế mà sau ông bỏ ra tới chín trăm vạn bạc tiền vàng Mỹ để mua cái sinh hoạt, cái hạnh phúc của thế giới thật là một điều không ngờ của ông. Cha ông làm nghề nông siêng năng dồi dào, người làng đều kiêng vì, nhưng đồng tiền vào chỉ đủ nuôi miệng cả nhà mà thôi, vì thế cho nên không thể gửi các con tới trường được.

Bi-bác-Đới hồi còn nhỏ, có tính hiếu thảo cha mẹ rất thảo, người làng đều biết danh, khi được 11 tuổi thì đường kinh-tế ở gia đình càng quẫn bách, người mẹ không thể cho ông đi học nữa, ông tất phải lo tự mình nuôi miệng mình, may đâu người cha tìm được một chân trong nhà hàng tạp hóa ở Bồ-lão đặt khắc (Perouster) ông ở đó được 4 năm, bao nhiêu tiền lương đều gửi về cho mẹ.

Ông bây giờ tuy còn nhỏ, nhưng công ăn việc làm không hề bỏ trễ, người chủ tiệm thật có lòng yêu.

Đến năm ông được 15 tuổi, thì ông liền từ người chủ cũ mà đi, vì tiệm ấy buôn bán nhỏ quá, không đủ sức cho ông triển tài kinh tế của mình, Ông theo người ông ngoại qua Thời-đắc-Phúc, ở được một năm, lại bỏ quá nương náu ở nhà buôn của người anh, nhưng không may nhà buôn ấy bị hỏa tai, nên ông phải đi như người thất nghiệp vậy.

Không bao lâu của ông lại qua đời ông bấy giờ chỉ còn đôi tay trắng, chỉ có, sẵn không, làm sao nên việc, may bấy giờ người chú ông ở Kiên-trị thành (Georgetown D. C.) nghe biết ông trong khi khuẩn bách, bèn cho vời ông, ông ở đó được hai năm, bao nhiêu sĩ nhân trong vùng đó thấy ông có nết khiêm cung và tự trọng, nên đến ra vùng ông qua lại, ông tiếp đãi mọi người đều hợp thể cả, ông không hề làm mất lòng ai, mà cũng không khi nào cùng người nói những câu vô vị, tính ông mau mắn mà nhẫn nại đã hứa với người nào một điều gì, thì ông không khi nào thất tín, mà cái thương nghiệp kinh luân của ông sau này đều ở cái tính ấy mà ra cả.

Cái phẩm cách cùng cái tập quán của bọn thanh niên, người đời thường hay chú ý đến. một người có tài năng mà phẩm cách tốt, tập quán hay thì không khi nào mà không xuất đầu. Coi như câu truyện của Bi bác-Đới đây thì biết.

Bây giờ có một người buôn tạp hóa lớn tên là Lý-xích-Tư (Riggs) muốn tìm một người trung thành nhẫn nại để chung sức nhau buôn, khi gặp được Bi bác-Đới bằng lòng ngay, liền rủ ông giúp sức mình trong việc buôn, bao nhiêu vốn liếng thì Lý chịu cả, ông cả kinh nói : Tôi còn nhỏ tuổi lắm, làm sao ? Lý nói : không hại. Rồi thì hai người mới định nghị.

Một năm sau Lý nghe theo lời ông dời nhà buôn qua thành Ba-nhĩ-địch ma-nhĩ một tay ông gánh vác nghề buôn, qua lại các tỉnh ở Đông Mỹ, ngày ngồi trên ngựa, đêm ngủ ngoài sương, ròng rã bảy năm trời như vậy, nghiệp buôn nhờ thế mà càng ngày bành trướng lên, ông lại mở thêm 2 tiệm nhánh ở Nữu-ước và Phí thành. Sau Lý vì một nhọc quá, không theo đuổi nghề buôn nữa, bèn cùng nhà buôn ấy thoát ly cả các quan hệ, giao lại một mình ông quản sát. Bấy giờ tuổi ông đã 35 rồi vậy.

Vì việc buôn nên ông thường qua lại ở Luân-đôn ; thấy phong cảnh ở đó sầm uất, mà có thể phát triển được, nên ông dời tiệm về bên ấy, mở ra một cái ngân hàng, chỗ ông ở không có một vẻ gì là xa hoa, mới trông vào đủ biết ông là người thành thật các người Mỹ qua Anh đem tiền bạc gởi ông, ngoài việc buôn ông lại gia vào các công việc khác, làm cho trên đường quốc tế của mẫu bang nảy ra biết bao là tia danh dự. Như năm 1851 nước Anh lo sắp đặt ở trong thủy tinh cung ở Luân-đôn để làm một cái thế giới, bác-lãm hội, quốc hội nước Mỹ không tiêm để ý đến ông e mất thể diện nước Mỹ, nên bỏ ra năm vạn đồng vàng Mỹ giúp vào nhà hội ấy. cũng trong năm đó, ông lại làm lễ kỷ niệm ngày cộng-hòa nước Mỹ (ngày mùng 4 tháng tư) ông cho mời cả công tước Huê-linh-thôn, (Wallington) đến dự tiệc, nhờ có vậy mà cái cảm tình của Mỹ và Anh mới bền chặt được, phàm người trong khi phát đạt thì tinh thần khí vũ cũng đổi khác nhau xa.

Bi-bác-Đới bây giờ không phải như Bi-bác-đới ngày xưa, gia tư ông bây giờ thật lớn. Ở thì ông ở nhà dọc dầy ngay, nhưng đến một giọt rượu ngọt ông cũng không thèm nhấm tới. Trọn đời ông chỉ lo một vấn đề là mở mang đường sinh hoạt cho loài người, ông thật là một người khuynh hướng về chủ nghĩa nhân đạo vậy, ông lại có tính rất tốt là không khi nào ông để đồng tiền mình cho người ta lãng phí ông chỉ ưng để cho ông dùng mà ông dùng thì ông dùng vào con đường từ thiện. Nói tóm lại ông là một vị tiên hiền trong làng từ thiện ở nước Mỹ vậy.

(Công-luận báo)

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Bố-hạ

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi bản-quán, thì cho biết số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quản ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra cuối thì bản-quán không biết gì mà trả lời.

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG

Máy mỏ-neo, 15 chân-kính

Mặt và kim có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá .... 11$50

BÁN TẠI HIỆU :

A. PERROUD (Nhà xanh)

89, Phố Paul Bert, — HANOI

3011

子獅泰金號正
茶名

KAM-TAI

Marchand de thé de Chine

Bản-hiệu mới có các thứ chè Chính-sơn và đầu-xuân mới sang như sau này : Chè Kim-thái, chè Công-thái, chè Lâm-mậu, chè Như-ý, chè Tam-hộ, chè Ngũ-phúc, chè Long-thái, che Thiên-thái, chè Tam-nguyên, chè Minh-thái, chè Kim-mâu, chè Tân-thai, và chè To-huỳnh hoa nhài, vân vân, giá bán phải chăng, hàng nào tiền ấy để các ngài mua khỏi phải mặc-cả. Khi tiệt-quý mua nên nhận kỹ hiệu con Sư-tử ấy là thực che của bản-hiệu tự chế. và các ngài mua nhất-luận ít nhiều chúng tôi xin hoan-nghênh vừa ý.

Nº 3, Rue des ...

Hoàng Quang-Thiện

BIJOUTIER

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng, bạc rất khéo và cẩn thận

NHÀ BÀ-CHƯƠNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu

Chè toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urotropine

Giá 1$20 một hộp

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1$30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau trừ trùng độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3003

NAM-ĐỊNH

Cái án mạng ông giáo Đỗ-đức-Hinh. — Độc giả chắc còn nhớ trong báo số trước đã từng đăng về việc ông giáo Đỗ-đức-Hinh bị ám sát một cách rất thảm thương về số tháng mai 1926. Ai nấy đều mong mỏi tra ra những tên thủ phạm, mà tự bấy vẫn chưa sao xét ra. Mãi đến tận nay mới được tin rằng mới đây sở Mật thám đã dò xét ra được manh mối việc ám sát ấy và đã bắt được mấy tên thủ phạm rồi. Vậy chắc việc này nay mai sẽ đem ra xét xử.

THÁI-BÌNH

Có dở mất cướp. — Mới đây quân cướp vào cướp nhà cô Đỡ tại nhà thương lấy một số tiền là 2.000 đồng và các đồ tư trang khác nữa. Người mất cướp có trình sở Sen-đầm thì hiện sở sen đầm đã tra xét bắt được bốn tên kẻ cướp. Còn mấy tên đồng đảng nữa chắc thế nào rồi cũng tra ra được.

VIỆC TRUNG-KỲ

HUẾ

Hội Như-tây-du-học-bảo-trợ Trung-kỳ. — Y như lời bản báo đã đăng trước, hội « Như-tây-du-học-bảo-trợ Trung-kỳ » đã quyết định cấp học phí cho 6 cậu Nam học-sinh du học bên Pháp.

Trong số ấy có 2 cậu hiện đang tòng học bên Pháp, một cậu học ở trường Đại-học về ban hóa-học là cậu Lê-viết-Khoa, người tỉnh Thanh-hóa, một cậu học ở trường Trung-học là cậu Văn - đình - Vinh, người Thừa-thiên.

Hai cậu này hội chỉ cấp cho một phần học phí mà thôi.

Còn 4 cậu sau này thời được cấp cả toàn phần học phí và cả thuyền phí xa phí v. v.

Danh sách các cậu ấy lục đăng sau này :

Cậu Phạm-đình-Ái, đỗ tú tài Tây người Quảng-nam, cậu Lê - Chánh, đỗ Cao - đẳng Tiểu-học Pháp - việt người Quảng-ngãi, cậu Nguyễn-đức-Khải, đỗ bằng Cao-đẳng Tiểu - học Pháp - Việt, người Nghệ - an, cậu Hoàng-xuân-Vinh, đỗ bằng Cao-đẳng Tiểu-học Pháp-việt người Hà - tĩnh.

Trong 6 cậu được hội Du-học cấp phí cho đó, có cậu Lê-viết-Khoa tình nguyện rằng ngày sau thành tài rồi sẽ xin hoàn lại số tiền mà hội đã cấp cho; ấy là một điều chánh đáng tưởng các cậu học sinh khác cũng nên theo vậy.

Trụ-sở của hội Du-học đặt tại nhà Đọc-tài trường Quốc-tử-Giám.

QUẢNG-BÌNH

Dịch tả. — Không biết thần tả định đem cuống dịch mà gieo khắp trong tỉnh hạt này hay sao, mà chỗ này chưa được yên, đã nghe chỗ kia phát, thật là cay-nghiệt lắm nhỉ! Từ ngày 14, 15 và 16 aoút này tại làng Cừ-thôn ở phủ Quảng-ninh, làng Cổ-liễu huyện Lệ-thủy đã phát ra chứng ấy, tuy chưa lấy gì làm trọng-tình lắm, nhưng trong mấy ngày ấy đã ba bốn mạng bị tay thần-tả túm rồi.

Bao giờ trời mưa? — Một câu hỏi lãnh đạm như thế, can-hệ gì mà phải quan tâm đến? nhưng đối với con nhà nông-gia thì thật là một việc rất quan-trọng đã gây ra trăm nghìn sự khó khăn, khiến ai nấy đều phải chú-ý đến. Từ khi bắt đầu hạ giá mùa tháng tám đến nay, chưa được một giọt mưa nào gọi là cam-vũ cho thỏa-hiệp mùa-màng, lại phải gió nam thổi mạnh quá, lúa má khô héo nhiều. Cày sâu, cuốc bẫm, đánh phải chăm lo, còn sợ được mùa cùng không thì chỉ phó mặc cho trời xanh, cái nông-nỗi nhà nông ta như thế, chưa biết đến thế-kỷ nào mới thoát khỏi.

Ô-tô không đèn — Vì một chiếc xe ô-tô chạy không đèn nên mới xảy ra cái tai nạn sau này : vào hồi 8 giờ tối ngày 12 aoút này, tên Đăng người ở làng Thuận-lý kéo một cái xe bò, khi ngang qua gần cầu gare Thuận-lý, gặp mặt chiếc ô-tô của M. Labbe ở sở xe-lửa Thuận-lý, anh Đăng kéo xe tránh qua tay phải, khi ô-tô qua khỏi rồi; Đăng vừa quay xe ra giữa đường thời bị một chiếc ô-tô nữa do M. Gastaldi cầm máy vụt tới, mà xe ô-tô lại không đèn, tuy trong lúc ấy, anh có nghe tiếng còi bóp, nhưng vẫn tưởng là cái xe vừa qua trước nên không tránh kịp mà bị nạn. — Bị thương ở về chân và đứt mất một hòn dịch (hòn dái) bệnh tình nặng lắm. Chàng khốn nạn kia nay nằm tại nhà thương Đồng-hới trong lúc mê-man thường cứ lảm nhảm về sự thối lại, chưa biết tính mệnh có qua khỏi không! Lại một điều đáng thương tâm cho chàng là trong lúc mê-mẩn chàng vẫn trối rằng : ước gì được gặp một người vợ vị-hôn-thê của chàng rồi chết mới yên tâm, cái thảm-cảnh của một người vị-hôn phu trong lúc nguy-cấp thế này, thục nữ kia sẽ đối-phó thế nào? trông nhau một lúc cuối-cùng, tưởng cũng đáng nhỉ.

Việc Nam-kỳ

CẦN-THƠ

Một cái thảm kịch rất bi thiết. — Chiếc tàu « Đại phúc » chở gánh hát xiếc « Long-tiên » đi Séc-trăn nhằm ngày 8 aoút chừng sáu giờ chiều.

Tàu vừa ra khỏi bến, té nước ra khơi, bỗng phát lại nghiêng chiều vì chở nặng, kép hát và người dưới tàu có trên ba chục, người đương xao xác kẻ ẵm con, người dắt vợ, tàu càng nghiêng, người càng lộn xộn, tiếng xúp lê cầu cứu nghe inh ỏi, ngọn thủy chảy rất mạnh, tàu nghiêng đi nghiêng lại rồi chìm, mặt tình cho sóng dập gió vùi. Tàu, ghe xuống ra khơi cứu vớt, có vài người bị ngộp nước, nên chở vào dưỡng-đường cứu cấp.

Nhưng một điều rất may : là chẳng hại đến mạng người, chỉ có và con thú, và đồ đạc bị chìm đắm mà thôi. Cuộc hư hao cả thảy tính phỏng có trên 30.000 đồng.

Ôi! ai trông vào cái thảm kịch này mà chẳng tái dạ tê lòng. Trời sao nỡ hại người Nam-việt, mới vừa sắm được một chiếc tàu để đưa hành-khách, mới vừa lập được một gánh hát xiếc để chen lấn với ngoại bang, bỗng không hi vọng lại mất hết cả hai. Nếu như thế mãi biết bao giờ dân Việt-nam này mới rõ mặt với năm châu, mới mở mày với bốn bể. Thôi! thôi càng nhắc càng chau mày. Sau đây ký giả có đôi lời chia buồn cùng đôi bên vậy.

(Công-luận báo)

Cuộc thi vẽ kiểu nhà của hội Khai-trí-tiến-đức

Thi vẽ kiểu nhà ở và kiểu cửa hàng

Hà-thành ta còn có những nhà cổ phố cũ, sánh với các thành phố khác trong cõi Đông-pháp, thật là có đặc sắc lắm. Chẳng may mấy năm gần đây, thiên hạ đua nhau làm những nhà mới, chẳng ra lối lăng gì cả, làm cho giảm mất cái đặc sắc ấy đi nhiều. Thành-phố ngày nay muốn mở thêm phố cho rộng đường đi lại, nên thừa dịp này để mà ngăn cho cái lối nhà « lố lăng » ấy không bành-trướng ra được và khôi phục lại cái đặc-sắc cho chốn Thăng-long cổ-đô này.

Mục-đích của cuộc thi này là đi cổ-động cho các nhà nghề nghĩ vẽ lấy ba cái kiểu cửa hàng thích dụng cho sự buôn bán của người bản-xứ, qui-mô thể-thứ vẫn theo về lối kiến-trúc cổ xứ Bắc-kỳ, mà cách xếp đặt cách bố-trí các bộ-phận lại hợp với bình-thức tân thời.

Kiểu vẽ phải theo đúng các điều-lệ về vệ-sinh thi hành trong thành phố Hanoi.

Cuộc thi có hai kiểu như sau này :

1. Một kiểu vẽ hai cái cửa hàng liền tường với nhau : — 2. Một kiểu vẽ một cái cửa hàng ở góc hai phố.

Hai cái cửa hàng kiểu trên thời bề ngang là 6 và 8 thước bề mặt trước trông ra phố, và 25 thước bề sâu. Mặt sau thời vào cái ngõ hay cái phố nhỏ. bên tả và bên hữu có tường liền cách với các cửa hàng bên cạnh.

Mỗi một cửa hàng chia ra các bộ phận như sau này :

1. Mặt trước mở ra phố làm cửa hàng, bên ngoài muốn đặt một lượt cửa cuốn hay không cũng được.
2. Một gian để chứa đồ hàng.
3. Một gian làm phòng ăn, có bếp và các nơi phụ thuộc.
4. Một cái sân có xưởng và mấy lớp nhà để chứa đựng chung quanh.
5. Nhà xí.

Trên gác thời đặt các phòng cho người chủ hiệu và cả nhà ở.

Người chủ hiệu đây hoặc là người buôn bán hoặc là người nhà công-nghệ. Nếu là nhà công-nghệ thì phải có một cái xưởng thợ và các lớp phụ thuộc.

Còn cái kiểu cửa hàng ở góc phố thời bề ngang 15 thước. Cửa hàng ở giữa chỗ đầu hai phố giáp nhau Trong hai phố ấy thời một phố nhỏ một phố lớn là bên 15 thước có giồng cây. Chỗ góc hai phố thời đặt một mảnh tường ngang 0.450, bề ngang ít ra là 6 thước. Lối đặt các cửa hàng Annam ở góc phố thường thất cách lắm, vì đất bề ngang hẹp quá. Nay định đất rộng hơn để cho có thể vẽ sang cả bên mặt đường phố nhỏ nữa.

Cửa hàng phải rộng và xếp đặt cho có ngăn nắp. Trong phải có sân để chứa đồ hàng, nhà cho đầy tớ, buồng ăn, nhà bếp, nhà xí, v. v.

Trên gác là nhà ở. Nhưng tùy ý người vẽ, muốn vẽ kiểu nhà cao-lâu thời từng trên phải đặt một cái buồng ăn lớn và các buồng nhỏ. Thể-lệ thì không nhất định là cửa hàng gì, gác trông ra phố lớn có thể làm hai tầng cũng được, chạy dài trông phía đường nhỏ sáu mươi thước (đo từ góc gáy hai đường thẳng tường giao nhau), còn gác trông ra phố nhỏ thời một tầng thôi.

Phải nên chú ý về cách xếp đặt ở cửa hàng (cả trong ba kiểu), cách đặt các cửa kính thế nào để cho tôn các đồ hàng bày ở trong.

Mỗi cửa hàng phải vẽ mấy bản như sau này :

1. Một bản *plan* tầng dưới.
2. Một bản *plan* tầng trên.
3. Một bản *coupe*.

Các kiểu vẽ phải tính mỗi thước là 0,02 cm.

Mặt trước trông ra phố thời mỗi thước là 0,05 cm.

Mặt trước phải vẽ thêm một bản *perspective*.

Bản vẽ được thưởng thời hội Khai-trí giữ bản quyền để sau in thành sách Tuy vậy kiểu vẽ vẫn là quyền của tác giả, ai muốn làm nhà theo kiểu ấy phải xin phép và phải trả tiền cho tác-giả theo lệ thưởng mới được.

Thi vẽ một cái kiểu nhà ga nhỏ

Có một công-ti xe lửa ở Bắc-kỳ muốn làm cái nhà ga mới theo kiểu kiến-trúc của bản xứ, mở một cuộc thi vẽ kiểu nhà ga nhỏ đặt bên đường xe lửa.

Kiểu nhà ga này phải cho giản-dị, thích hợp với sự cần dùng của sở hỏa xa, mà lại cũng phải có qui-mô cho dễ coi.

Phải có các bộ phận như sau này :

1. Một gian cho hành-khách đợi xe, có ghế ngồi.

Một gian làm buồng giấy cho người « xếp ga », có đặt chỗ phát vé và ở trong lại có một bàn giấy thép.

3. Một gian để đồ hành-lý và hàng hóa, có cái cân để cân.

4. Một gian để người ngồi coi việc thường trực.

5 Một lối đi để vào trong « ke » (kiểm vé ra vào);

6. Một phòng khách.

7. Nhà ở cho người « xếp ga », có hai lớp, bếp nước, nhà xí, sân.

8. Một cái mái vẩy ra ngoài « ke » (muốn đặt một hay không cũng được).

Bề ngang thẳng với đường xe lửa không được hơn 25 thước.

Phải vẽ mấy bản như sau này :

1. Một bản *plan* 0,01 cm.
2. Một bản *coupe* 0,01 cm.
3. Ba bản *façade* 0,02 (phải có *perspectives* nữa).

Bản vẽ được thưởng thời hội Khai-trí giữ bản quyền để sau in thành sách. Tuy vậy kiểu vẽ vẫn là quyền của tác giả, ai muốn làm nhà theo kiểu ấy phải xin phép và phải trả tiền cho tác giả theo lệ thưởng mới được.

Tàu « CARAVELLAS » đến ngày 26 Aoùt 1927, sẽ khởi-hành từ Haiphong đi *Tourane* và *Saigon*. Về việc phát vé hành-khách các hạng thì hỏi tại Chargeurs Réunis (Hãng tàu Năm-Sao) ở Haiphong.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO

Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng chín tây 1926 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 6 tháng chín tây 1927 *(11 tháng tám ta)* 8 giờ sáng.

Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4%).

Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ để cho những người mua và những người có đồ cầm xem.

Quan Chủ Vạn-bảo.

2845 BRENIER

Furan XE ĐẠP... XE ĐẠP... **Pervenche**

Chiếu hàng... Chiếu hàng...

HIỆU XE TỐT... GIÁ HẠ HƠN CẢ...

Pervenche

Furan

S.A.F. và Furan

Mùi đen, mùi xanh và mùi đỏ, hai máy hãm có đồ phụ-tùng	34$00
Mùi đen, mùi xanh và mùi đỏ, kiểu Anh, hai máy hãm, yên « hạng nặng »	38.00
Mùi đen, mùi đỏ, hai máy hãm, có đồ phụ-tùng, có carter	38.00
Mùi đen, mùi đỏ, kiểu Anh, hai máy hãm, yên « hạng nặng », có carter và đồ phụ-tùng	42.00
Hảo hạng. Mùi đen và mùi xanh, hai máy hãm, bàn đạp cao-su, có carter và đồ phụ-tùng	42.00
Thượng hảo hạng, kiểu Anh	44.00

Những xe này vành bánh đều có một nửa bằng kền, máy hãm, đồ phụ và carter hảo hạng cả.

Xe mô-tô « FURAN » giá từ 210 đồng.

DEBIOLLE, 116, đường Quan-Thánh, Hanoi

茶心蓮牌薩菩

Chè Liên-tử hiệu Bồ-tát

TRUNG-QUỐC CHÈ VƯƠNG

BỒ-TÁT BÀI LIÊN-TÂM

VINH-MẬU HIỆU

Ở Hà-nội, phố hàng Ngang, số 25 — Ở Nam-định, phố Khách, số 144

Ở Hải-dương, phố Đông-kiều

HIỆU TRỊNH-XUÂN-NGHĨA

7, Rue du Chanvre, Hanoi — Téléph. nº 250

Mới sang mấy thứ hàng sau này bán lẻ và bán buôn, giá rất hời

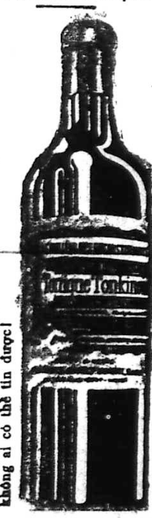
— *Các thứ máy đánh lửa (briquets) bằt-nhủi và đá.*
— *Vải may màn tây (tulle moustiquaire).*
— *Cỏ tây nhồi đệm (crin végétal).*
— *Các thứ gương lắp vào auto (pare brise d'auto).*
— *Crochets X để treo các khung tranh ảnh và đĩa-cổ.*

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Các thứ rượu nho cũng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « *Tonique Tonkinois* » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.

Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy vì nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

HIỆU KIM HOÀN 王成

NGỌC-THÀNH

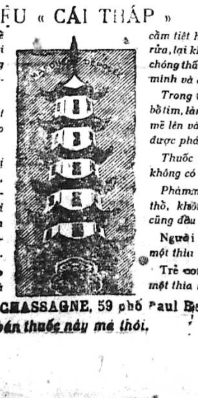
161, Rue des Changeurs, Hanoi

Đủ các thứ đồ vàng bạc.

Gởi hàng theo lối lĩnh-hóa giao-ngân.

Thuốc trị chứng thổ tả

HIỆU « CÁI THÁP »

Thứ thuốc này chế ra để chuyên-trị chứng thổ tả mới mắc phải cùng là các chứng đau ở bộ máy tiêu-hóa (dạ-dày, ruột).

Thuốc ấy chế bằng các chất trị được đủ các chứng do bệnh ấy sinh ra.

Thuốc uống rất êm và trị các chứng đau trong dạ dày, trong đại tiểu tràng rất thần-hiệu. Thuốc ấy uống thì khỏi hẳn chứng buồn lợm, buồn nôn và chứng đau bụng dữ-dội trước khi và sau khi nôn.

Thuốc có chất làm cho chóng đỡ chứng đi rửa và cầm tiệt hẳn được chứng đi rửa, lại khiến cho người bệnh chóng thấy khoan-khoái trong mình và chóng lại sức.

Trong thuốc ấy lại có chất bổ tim, làm cho quả tim mạnh mẽ lên và làm cho khắp mình được phát nhiệt chóng được.

Thuốc ngọt rất dễ uống, không có công phạt gì cả.

Phàm những chứng đi rửa, thổ, không phải là thổ tả, cũng đều uống được cả.

Người lớn : Cứ 2 giờ uống một thìa lớn (thìa xúp);

Trẻ con : Cứ 2 giờ uống một thìa nhỏ (thìa cà-phê).

Chỉ ở hiệu Bào-chế CHASSAGNE, 59 phố Paul Bert, Hanoi có bán thuốc này mà thôi.

KINH KHẢI GIẢ

Hiện tôi có bán buôn bán lẻ các thứ hàng gạch, đọc xanh, đọc tím, cả, mới, to, nhỏ, đủ các kiểu cùng là ciment bao, ciment thùng và các thứ sắt làm nhà cửa, cầu cống, vân vân. Hiện tôi buôn bán đã lâu, giá cả các thứ hàng đều quen biết cả, vậy quí-khách ở xa cần hỏi thăm các giá hàng hoặc muốn mua bán hàng gì xin viết thư về hiệu tôi sẽ xin trả lời ngay được như ý các ngài. Nếu muốn mua hàng thì hiệu tôi xin tính giá thực hạ, dù thứ gì hiệu tôi không sẵn thì cũng xin tìm tôi mua hộ cho được giá rẻ, và nếu muốn bán cũng xin tìm cho được giá cao mà bán hộ quí khách. Nếu ngài nào có hàng chưa bán được muốn gửi lấy tiền trước, hiệu tôi cũng có thể chiều thời-giá chậm trước cho vay đến 80 phần trăm (80 %) mà lấy lãi rất nhẹ. Xin quí-khách chiếu-cố, hiệu tôi lấy làm cảm tạ vô cùng.

Nay kính.

ĐỒNG-LONG-HIỆU, số 30, Phố ..., Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Mal de Dos et Acide Urique

L'acide urique est un poison qui reste dans le sang par suite de la faiblesse des reins.

Si vous êtes sujet aux douleurs rhumatismales, au Lumbago, à la sciatique, aux douleurs de reins et si vous éprouvez de nombreux malaises, songez à l'acide urique qui, probablement, empoisonne votre sang.

Faites-le disparaître en employant les Pilules Foster. Vous serez vite satisfait de les avoir prises.

C'est un traitement qui, en purifiant le sang, a une action favorable sur la santé en général.

Il est surtout recommandé aux arthritiques d'employer les Pilules Foster par cures régulières. Ils sont certains d'en retirer un véritable bien-être.

PILULES FOSTER
pour les Reins et la Vessie

La boîte : 7 fr. 80 — La double-boîte : 14 fr.
Toutes Ph^ies en Ire, R. Rinaz, Pharmacien, 35, Rue Saint-Ferdinand, 35, PARIS (17e).

Nhà Ban-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng

RU'Ợ'U PIPPERMINT

ĐỜI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHỮA NHỮNG CREMES BẠT-HÀ.
Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pipperming uống lấy làm mát mẻ lắm.
Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU
BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho vật.

ẤY LÀ:
THUỐC NƯỚC
BỔ HUYẾT
MÁU BÒ 1$40

3001

GÓ GÌ khổ hơn NGỨA

Ngứa ngáy và hầm dà không những là khó chịu lại còn tỏ cho ta biết là da xấu và trong mình có nội bệnh nữa.

Ấy lúc đầu chỉ đâu có thể mà sâu sinh ra bệnh nặng. Ta nên biết mà chữa ngay đi.

Ông M. ARMAND B. ở Chalon-sur-Saône nói rằng:

« *Đã được ít lâu, trong mình tôi ngứa ngáy khó chịu quá, tôi mất cả ăn cả ngủ. Tôi tự nghĩ rằng, đời người mang cái bệnh ấy không gì khổ bằng. Tính có mới hôm tôi mua được một ống thuốc INOTYOL, thực là hạnh phúc cho tôi, trước kia tôi đã thử hết hàng trăm thứ thuốc bước thuốc cao mà không được một ích lợi gì. Khi tôi mới bôi INOTYOL một lần đâu đã thấy đỡ ngay, sau khỏi hẳn. Tôi thực phục là thần dược và từ đó thấy ai đâu cũng mách giùm* »

Xem đó thì biết thuốc INOTYOL là thuốc công hiệu để nhất, là thuốc tối-tân, để chữa các bệnh ngoài da như lở, ngứa, đỏ da, đâu đinh, mụn loét, sâu-quảng, vân vân

Thuốc mỡ INOTYOL có bán ở các hiệu thuốc Bắc-kỳ

INOTYOL

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
64, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh dáng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 1$00

3001

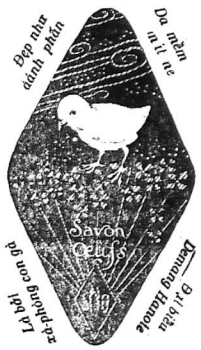
Muốn trị bệnh rôm sảy, thì dùng thuốc LE SUDOL thật là công-hiệu vô-song.

Vì thuốc ấy làm cho khỏi ngứa-ngáy.

Vì thuốc ấy làm cho da-dẻ được mát mẻ dễ chịu.

Mỗi hộp: 0$80
Có cả CÁI CHẤM BỘT NỮA

CHỈ TẠI HIỆU BÀO-CHẾ:
CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi
có bán thôi.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-yên, Rừng Bo-cương)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN THOẠI SỐ 180

CỦI, THAN,
GỖ LIM XANH HA-CƯƠNG, tối có từng ải cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.
ĐỒNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.
Có sướng tại Bảo-châu, Yên-viên, Đồ-sơ

Thuốc trị chứng thổ-tả

Nhà nào cũng phải trữ thứ thuốc này để phòng trị chứng thổ-tả.

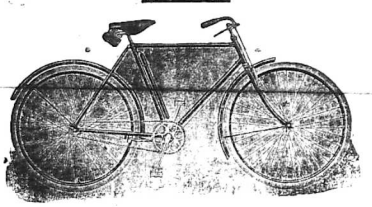
Thứ thuốc hiệu « Cái tháp » này là thuốc chuyên trị chứng thổ tả thần-hiệu vô song.

Vì thuốc ấy:
Có vị chữa cầm ngay chứng đi tả;
Có vị bổ cho quả tim được mạnh mẽ lên;
Có vị làm cho thân-thể khỏi phát lãnh;
Có vị làm cho chỉ hãn chứng thổ.

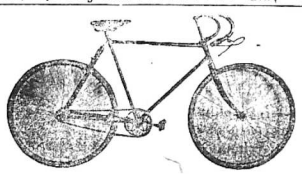
Chỉ ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**
59 phố Paul Bert Hanoi có bán thứ thuốc trị bệnh thổ tả rất thần-hiệu ấy thôi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT — HANOI

Xe-đạp « MORO » lắp rồi, có cả bánh, roue libre, chắn bùn, một máy hãm . . . . . Giá: **400** frs.

Xe-đạp « MORO » đã đi thi vòng quanh nước Pháp, đã lắp rồi, moyeux à ailettes. . . Giá đặc-biệt: **650** frs.

Xin mời đến xem xe tại bản-hiệu

XE TAY NHÀ

Chỉ có thứ *xe tay nhà* thì có giá-trị, mà bán tại:

Garage Bobillot
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

Quí-khách nên đòi cho được hiệu xe « *Pousse-Pousse Saigonnais* » của Đông-pháp vận tải Công-ty.

Có kiểu riêng ai muốn thửa kiểu nào cũng làm được, công việc làm rất nhanh chóng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dậu, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dầu nai)

Đã năm mươi năm nay nhiều người cũng đã biết nước có chất sắt là một thứ bổ ích cho ho, nên họ bắt chước mà nung những đanh sắt cho đỏ rồi bỏ ngâm vào bình đựng nước. Như thế thì nước ấy không bổ ích gì cả, vì nếu người ta muốn cho thuốc với sắt mà ngấm vào trong thân thể được thì tất phải chế tạo ra cũng giống như nguyên chất của thứ ăn mới được. Chính một ông dại danh-y là quan bác-sĩ Rabuteau ở Ba-lê, ngài đã tìm ra cái ích lợi của sắt mà chế lẫn với thuốc để ngấm vào thân thể, là thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu dầu nai) thực là công-hiệu lạ lùng.

Chỉ dùng vài lọ, đỏ da thắm thịt, sức lực mạnh mẽ, khỏe mạnh là lùng, trong mình khoan khoái.

Ăn cũng để tiêu và bị khỏe mạnh như thường.

Ở các hàng Bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

NHÀ-BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những kỳ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

3001

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập từ năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-tăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31. Hanoi-Tonkin

GIÂY NÓI SỐ 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI.

ENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một lít:* 0$40
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* 1,25
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần diệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai:* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai:* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3003

Hút thuốc-lá hiệu MÉLIA:

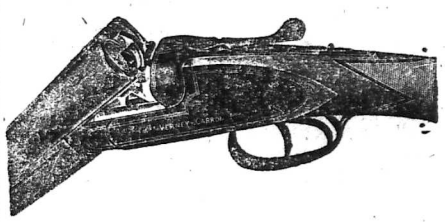
MARINA (Giấy đỏ).
DIAMANT (Giấy trắng).
Thơm ngát thơm ngon. — Không ráo phổi.

DELEULE ET DETOUILLON

76, Rue Jules-Ferry, Hanoi

Súng và thuốc đạn Hiệu « *Verney Carron* »

MUỐN HỎI TIN TỨC GÌ HAY GIÁ CẢ SẼ TRẢ LỜI NGAY

MỚI XUẤT BẢN:

SỐ-HỌC ĐỊA-DƯ

Đông-Pháp — Sáo-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ-đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ
Giá bán: 0$80 — Tiền cước: 0$20
Bán tại hiệu-quán và các hàng sách